

Krajem svatého Antonínka

Cena 20 Kč

ČASOPIS OSTROŽSKA A HORŇÁCKA

ZÁŘÍ - ŘÍJEN 2013

Dívka z Blatnice pod Sv. Antonínkem, oblečená
do vzácné repliky místního kroje z roku 1890

Repliky lipovských krojů - ten vlevo je z roku 1890, ten vpravo z roku 1930

Tady můžete vidět repliky blatnických krojů z let 1890 a 1930

Opět lipovské kroje, tentokrát i mužské - první pár má repliku krojů z roku 1890, druhý z roku 1930

Tyto ženy měly celý projekt na starosti. Zleva vidíte paní Galečkovou, Trachtulcovou, Floriánovou, Petříčkovou, Habártovou a manažerku Janu Bujákovou.

Toto už jsou repliky krojů z Veselska - roku 1930 ...

... a tady replika kroje z Veselska z roku 1890

Po stopách předků ...

Na této stránce, stejně jako na titulní straně, můžete vidět čerstvý výsledek jednoho z největších projektů našich dvou regionů - Ostrožska a Hornácka. V rámci jejich spolupráce a pomoci mnoha řemeslníků vznikla vzácná replika krojů v podobě, jak je nosili naši předci v období let 1890 a 1930. Na letošních Slováckých slavnostech vína a otevřených památek v Uherském Hradišti tak viděly tisíce návštěvníků poprvé repliky blatnického a lipovského kroje a také kroj, který se nosil na Veselsku. Byla to nádherná podívaná – například oproti dnešním „moderním“ krojům z některých míst Slovácka, kde dívky nosí sukně tak nepřirozeně krátké, že je jim vidět přes nohy až do oblak. **Text a foto: RB**

O tom náhlém konci

Vždycky mě ten podzimní „skok“, ona náhlá a radikální změna počasí, překvapí a zaskočí. Myslím si, že jsem na ni připravený, že ji očekávám, že je přece logické, že léto jednou odejde a přijde podzim, ale není tomu tak, těžko se s takovou změnou srovnávám a určitě nejsem zdaleka sám.

Krásné letní počasí vždycky končí najednou, naráz, z ničeho nic, nevěříte, že je to konec, ale on to konec opravdu je.

Však si vybavte letošní léto. Nádherné, horké, pálivé. Do konce srpna zbývalo ještě několik dnů, člověk si myslel, že léto ještě bude určitě pokračovat, ale z ničeho nic přišly mraky, bouřky a dešť – a to nejkrásnější letní počasí se už nevrátilo.

Zdá se mi, že je to stejné, jako když se v životě s něčím nebo někým setkáme nebo něco prožijeme. Málokdy nám dojde, že ta a ta chvíle, to a to setkání bylo už skutečně poslední, a nebude se opakovat.

Tak jako mizí najednou letní počasí, tak najednou mizí i někteří lidé. Bez loučení, bez varování, z ničeho nic jsou tady mračna a dešť. A pusto, a prázdno, a smutek.

Jak se s takovými konci vyrovnat? Radovat se z každého rána, z každého dne, každého usínání. Radovat se z každého setkání, zastavení, povídání. Žít a chovat se tak, jako by to byl už opravdu ten poslední den. S láskou, srdečností, vstřícností. Teď na podzim, v zimě, na jaře i v létě. Vždyť přece onen osudový konec – často z ničeho nic – čeká jednou na opravdu každého z nás.

Nechci ale, aby toto mé psaní na začátku podzimu vyznělo smutně. Vůbec ne. Ať si z něj odnese především radost. Radost, že žijeme. Radost, že žijí lidé, které máme rádi, a oni mají rádi nás. Radost, že život je přece přes všechny starosti nádherný!

RB

7 - Kdo a jak se rozhodl radikálně změnit známý novoveský kemp

10 - Lhota láká při hodech neobvykle velký počet mladých

12 - Zaznamenali jsme Hornácké slavnosti den po dni

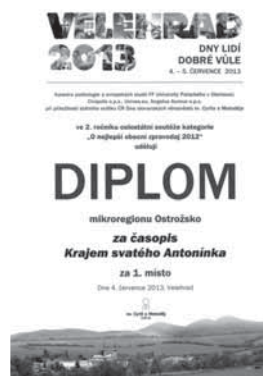

9 - Podívejte se na ty, kteří přijeli na Antoníněk z celé země

17 - Prací tohoto Ostrožana je chytat ryby ve Španělsku

Rádi bychom vás informovali, že čtete časopis, který letos získal 1. místo v soutěži o nejlepší vesnický zpravodaj v České republice. Děkujeme vám za zájem o časopis, velmi si toho, vážení čtenáři, vážíme. Snažíme se vaši důvěru nezklamat.

Krajem svatého Antonínka, regionální periodikum, povoleno Ministerstvem kultury ČR pod. č. MK ČR E 18131, vydává Mikroregion Ostrožsko, Uherský Ostroh, PSČ 687 24 • **Redakce:** Radek Bartoníček (radek.bartonicek@gmail.com), tel: 602 433 970, Vladimír Salčák 774 115 186, František Gajovský, Stanislav Dufka • **Jazyková úprava:** Mgr. Zdeňka Pokorná • **e-mail:** mikroregion@ostrozska.cz, www.ostrozska.cz, cena výtisku 20 Kč • **Design, grafické zpracování:** Grafické studio Joker, Uherské Hradiště • **Tisk:** Joker, s. r. o., Masarykovo nám. 35, Uherské Hradiště, tel. 572 551 155. •

Máme zájem o vaše texty a fotky! Posílejte je do 30. 10. 2013, časopis vyjde do 15. 11. 2013!
Titulní fotka: Dívka z Blatnice pod Svatým Antonínkem kráčí průvodem na Slováckých slavnostech vína a otevřených památek v Uherském Hradišti v září 2013 (FOTO: Radek Bartoníček)

Na Slovácké slavnosti vína a otevřených památek je potřeba se pořádně připravit, den je dlouhý a náročný – proto nic nenahradí vydatnou snídaní. Tady se můžete podívat na složení opravdu kvalitní snídaně v podání Hornáků. Slivovice, chleba, sádlo a samozřejmě nezbytná cibule. Tady bychom asi s nějakými ovesnými vločkami neuspěli.

Tady se můžete podívat na jednu mladou cimbalovou muziku – jde o děti z Veselí nad Moravou. Když jsem je viděl takto pěkně stát u krajnice před odchodem průvodu, řekl jsem si, že by byla škoda je nezachytit a nedat sem do časopisu. Veselí nad Moravou se totiž prezentovalo v Uherském Hradišti v plné parádě i síle a přijelo v hodně velkém zastoupení.

Že by se na přehlídce folklóru objevili Beatles revival? V první chvíli si to možná mohli nějakí návštěvníci slavnosti i myslet, jenže my, co jsme z našeho regionu Ostrožska víme, že šlo o „šprýmaře“ z Ostrožské Nové Vsi, kteří prostě jen někde vzali reklamní poutač, který zve na koncert této kapely. Ovšem, pozor, tihle chlapíci z CM Novoveská banda se nenechali zahanbit a vystříhli pohotově veleznámou písničku Yesterday právě od Beatles.

Kromě vydatné snídaně je potřeba mít na takový den také co nejkvalitnější, a především nejpohodlnější, obutí. Pokud není, tak je to průšvih. Potom nezbyvá nic jiného, než to, co musel udělat tento „šohaj“ z Blatnice pod Svatým Antonínkem – vzal boty pod rameno a „štrádoval“ si to bosky.

Věřili byste, že existuje zmrzlina z vína? Z čeho?! No, říkám, z vína! To není možné, takovou zmrzlinu svět ještě neviděl! Ale viděl. A to právě o slavnostech v Uherském Hradišti. „Novátoři“ přitom byli tito novoveští kluci, kteří kopeček takové zmrzliny prodávali za desetikačku. Úspěch byl obrovský! Dokonce nabízeli i červenou nebo bílou – prostě víno ze zmrzliny. Jak jsem se dozvěděl, udělat takovou zmrzlinu je napadlo těsně před slavnostmi. No, a jaká zmrzlina byla? Za sebe říkám, že výborná, navíc v ní skutečně bylo víno cítit. Však si na takovou zmrzlinu přijďte za rok, kluci tam budou opět!

Všecko je to o obětavosti jednotlivců, říkal jsem si mnohokrát, když jsem i letos pozoroval tyto naše slovácké slavnosti. Vždyť i lidé, které vám ukazují na těchto fotkách v časopise, jsou především obětavci, kteří svůj čas věnují nejen k radosti své, ale často ještě více k radosti druhých. Patří k nim i manželé Sečkářovi z Louky, kteří nabídkou různých trnkových dobrot dělali skvělou reklamu celé Louce. Asi je zbytečné psát, s jakou reakcí návštěvníků se takové dobroty setkaly – během krátkého času zmizely.

Vlčnovské vdolečky, vlčnovské vdolečky, vlčnovské vdolečky... Přesně toto slyším, když je někde řeč o vdolečkách - každý hned vzpomene ty vlčnovské. Jenže, řeknu vám, že je pro mě záhadou, proč se nejčastěji vzpomínají ty vlčnovské. Vždyť vynikající jsou i jiné vdolečky – například ty hlucké! V Uherském Hradišti je nabízely tyto tři dámy a kdo je od nich okoštoval, zcela jistě se přesvědčil o pravdivosti mých slov. Připravovala je paní Šimčíková, to je Hlučanka, která ve velkém dělá nejen koláčky, ale například také knedlíky. Práce to není nijak jednoduchá, jednou jsem se byl u ní podívat a obdivoval jsem všechny ženy, které takovou nelehkou práci v horku a spěchu dělají.

Boršice u Blatnice měly v letošním průvodu bídné zastoupení, při neúčasti mužského sboru, který měl vystoupení v Mikulově, zůstal jen starosta a hrstka statečných – kdeže jste jen všichni vy, Boršičané, byli? Mezi ty nejstatečnější patřila tato dvojice, na fotce můžete vidět Dušana Křiváka se svým synem – symbolicky i fakticky táhli za celou dědinu pověstnou „káru“.

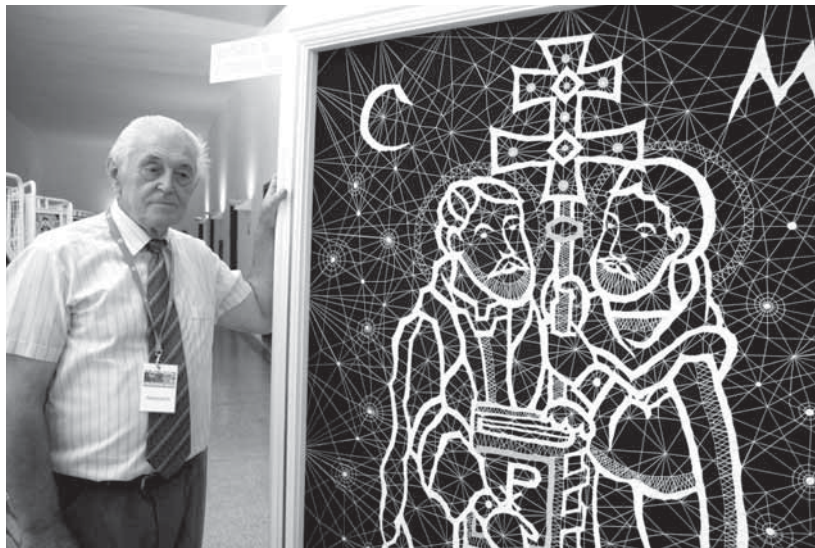

„Naše“ úspěchy na Velehradě a ve Strážnici

Psát o letošním setkání na Velehradě a na folklorní Strážnici je na tak maličkém prostoru téměř nemožné, o dění na obou místech by šlo vydat samostatný časopis. Pokud jste na Velehradě a ve Strážnici byli, věřím, že jste si odnesli spoustu zážitků. My bychom tady v časopise rádi upozornili alespoň na několik zajímavých lidí z našeho regionu, kteří dělali sobě i našemu regionu výborné jméno.

Na tomto snímku fotografa Pavla Prince můžete vidět šéfdirigenta zlínské Filharmonie Bohuslava Martinů Stanislava Vavříňka z Hluku, jak tleská na konci velehradského Koncertu lidí dobré vůle účinkujícím, které se svým orchestrem doprovázel. Stejný potlesk by si ovšem zasloužil on sám. Jestliže se někdo v kultuře vypracoval v našem regionu do úplné špičky, je to právě tento chlapík, který už dirigoval na několika prestižních místech a stál na pódiu s řadou hvězd. Když byste ho přitom potkali, poznali byste, že se chová skromně a vstřícně. Maestro Vavříňku, tleskáme vám!

Na Velehradě bylo možné potkat také velmi zručného krajkáře Antonína Lukáše z Blatnice pod Svatým Antonínkem. Měl tady výstavu, navíc výstavu dosti velkou, na prestižním místě hned vedle velehradské baziliky. Mnozí lidé se tady zastavovali a obdivovali pana Lukáše, co dokáže s pomocí nití vytvořit – jen se podívejte například na tohoto Cyrila a Metoděje! Než se na Velehrad dostal, setkal se nejdříve s olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem, který chtěl vidět jeho práce. Když je uviděl, bylo rozhodnuto!

Úspěch zažila ve Strážnici také Jiřinka Miklošková, známá zpěvačka a také houslistka v Hornácké muzice Mirka Minkse. Mnozí posluchači lidových písniček ji velmi dobře znají, už řadu let patří mezi zpěvačky s nejhezčím hlasem. Nyní se může pyšnit také prestižním oceněním laureátky Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici. A za co toto ocenění, které každoročně dostane jenom velmi úzký okruh lidí či souborů, získala? Řečí odborné poroty za „přesvědčivý pěvecký výkon v pořadu Naše světla aneb Všichni svatí za nás prosťe“. Gratulujeme!

Ted' už jsme ve Strážnici, a to na nedělním hlavním programu, který patřil Hradišťanu s Jurou Pavlicou – ten připravil pořad o Cyrilu a Metoději. Právě v tomto pořadu měli výraznou roli dva Hlučané, studentka velehradského gymnázia Klára Elsnerová a varhaník Jan Procházka (stojí uprostřed). Pan Procházka dokonce složil ke cti a chvále sv. Cyrila a Metoděje dvě písničky, u jedné z nich Klára zpívala před zaplněným hledištěm sólo. Co si budeme říkat, byl to obrovský úspěch, na který pan Procházka reagoval velmi skromně. „Jsem jen obyčejný venkovský varhaník,“ pravil. Na snímku ho vidíte s hluckými zpěváky, kteří patřili do sboru zpívajícímu zmiňované písničky.

Text a foto: RB

Místo známého novoveského kempu staví Slováký dvůr

Mají kořeny v Hluku, teď podnikají v Ostrožské Nové Vsi

Málokdy jsem viděl něco zmizet tak rychle jako většinu budov dřívějšího autokempu v Ostrožské Nové Vsi. Však jste ho mnozí znali, stál mezi novoveskými lázněmi a odbočkou na místní šterkopísky. Teď už tam ovšem nestojí, místo něj jsem na začátku září viděl šestnáct nových zděných „vinařských búd“ i několik dalších budov, na kterých se zrovna pracuje.

„Rozhodli jsme se tady vytvořit zcela nový rekreační areál, věřím, že v dubnu 2014 zahájíme zkušební provoz,“ říkal mi právě na začátku září šestačtyřicetiletý Ivo Mitáček (vlevo na fotce), který celý areál buduje společně se svým třičtyřicetiletým bratrem Jiřím Mitáčkem (vpravo). První jmenovaný je stavební inženýr, druhý strojní inženýr, oba bydlí v Uherském Hradišti – Mařaticích a oba se dosud věnovali především své firmě, která vlastní benzinku ve Starém Městě a zabývá se i distribucí pohonných hmot.

„Budování rekreačního areálu je pro nás úplně něco nového a jiného, zatím jde ale

všechno podle plánu,“ říkal mi starší bratr, ukazoval celý areál a pochvaloval si vstřícnost místní radnice i MAS Hornácko Ostrožsko. Kromě zmiňovaných chatek jsem viděl také šest dokončovaných rybářských domků, které stojí přímo u rozdělaného rybníku, vedle kterého byl vybavený prostor pro bazén. Součástí areálu je navíc zatím rozestavěná restaurace se zázeminím, ke které má ještě přibýt sportoviště s umělým povrchem. Rozpočet? Kolem 36 milionů korun, z nichž 12 milionů přišlo jako dotace z Regionálního operačního programu.

Jak se ale bratři vůbec k tomuto podnikání dostali? Podle nich to byla náhoda, ve stručnosti řečeno, známý jejich otce vlastnil pozemky v části autokempu, zdálo se jim, že je prodává za dobrou cenu, tak je odkoupili. Zbytek pozemků získali od obce, a protože jejich známý vlastní rekreační areál Pahrбек v Napajedlech, rozhodli se,

že se pustí do podobného projektu. „Já věřím, že podobné zařízení má tady smysl a bude lidmi vyhledávané, vedle je golf, kousek lázně, čistá voda v jezerech, určitě je to oblast, která se rozvíjí a vyplatí se ji navštívit,“ tvrdí Ivo Mitáček a jeho bratr při jeho slovech přikyvuje: „Působím jako pesimista, ale v duchu jsem optimista, sdílím podobné nadšení jako bratr, věřím, že nám vydrží.“

Text a foto: RB

Záhada novoveské fotky vyřešena

Minule jsme vás seznámili s Robertem Váverkou z Ostrožské Nové Vsi, který zveřejňuje na www.historickefoto-onves.cz staré fotografie lidí a míst své dědiny. Při této činnosti zažívá mnoho zajímavých okamžiků jako například při těchto dvou fotkách. „Pan Jan Zajíc mi dal fotku žen, které kráčely do kostela, ale nebylo jim vidět do tváře. Už tehdy jsme si oba říkali, že by bylo hezké mít fotku žen zepředu, abychom věděli, o koho jde,“ povídal mi Robert a netajil svou radost z toho, že po čtyřech měsících se jim přání zcela nečekaně splnilo. Získal totiž fotku ze stejného dne, kde je ženám do tváře vidět! „Fotky jsou moc krásné, byly foceny skutečně v minulosti ve stejný den, když jsem tu druhou ukazoval panu Zajíci, měl obrovskou radost. „Byl moc nadšený, že se mi povedlo sehnat opak tajemné fotky,“ povídal dál tento sběratel historických fotek.

A kdo je tedy na těchto fotkách? Inu, pojďme se podívat zleva: paní Červenáková z č. p. 61 (provdaná jako Pijáčková v Chylicích), opět paní Červenáková, tentokrát rozená Jurásková z č. p. 126, ještě jednou paní Červenáková z č. p. 62 a zase paní Červenáková z č. p. 61 (provdaná paní Šterbová vedle obecního úřadu) a nakonec paní Tomancová z č. p. 69 (provдалa se za pana Juráska, č. p. 47). Dvě paní Červenákové z č. p. 61 jsou sestry a s paní Červenákovou – sousedkou – jsou první sestřenice. Mimochodem, fotku poslala Robertovi Váverkovi paní Blažková, protože se jí ta fotka moc líbila.

RB

Máte-li zajímavé fotky, určitě se u Roberta Vávorky stavte, bydlí hned vedle obchodu na Kopanicích, číslo na něj je 737324127.

Nebojte se, pojdte dál!

Vyberte si z kulturních akcí Veselí a jeho okolí

Tato fotografie je částečně symbolická a částečně pozvánková. Zachytil jsem na ní totiž dva pracovníky informačního centra ve Veselí nad Moravou, paní Karin Ondrušovou a Lukáše Báborského. Právě na ně narazíte (nebo jste už narazili), když navštívíte veselské informační centrum, které najdete přímo v Panském dvoře. Oni vám rádi poskytnou jakékoliv informace týkající se jak akcí ve Veselí a jeho okolí, tak vám řeknou cokoli, co vás bude o Veselí zajímat – včetně třeba rad, kde najdete nějakou opravnu nebo obchod.

„Nejčastěji se lidé ptají na cyklostezky, ale také na pěší turistiku a samozřejmě Baťův kanál, zajímá je i ubytování nebo kam se můžou jít najíst,“ řekla nám paní Ondrušová, která prozradila, po čem se nejvíc pídí sami Veselané. „Nejvíce se ptají na různé služby, třeba na opravnu bot,“ sdělila s úsměvem.

Tím, že na této fotce symbolicky otvírají dveře od Panského dvora, kde sídlí, tím vás zvou k návštěvě mnoha akcí ve Veselí nad Moravou. Veselská kultura je totiž stále rozsáhlejší a pestřejší, což ukázalo i letošní léto. Nabídka akcí byla obrovská, řada z nich navíc byla zcela

Pracovníci veselského informačního centra vám otvírají symbolicky dveře do jejich centra i do samotného Veselí nad Moravou, které nabízí mnoho zajímavých akcí.

zdarma. Neváhejte tedy a zajímejte se o veselskou kulturu, sledujte internetové stránky, přicházejte přímo do informačního centra. A to nejen vy, Veselané, ale také vy, zájemci z okolí, ať už Veselska, Hornácka nebo Ostrožska. Čeká na vás divadlo, hudba, filmy a mnohé další!

Pro jistotu si napište internetové stránky, díky kterým budete stále v obraze – <http://kultura-veseli.cz>.

Text a foto: RB

Tam v Zarazicích, kde je krajní dům

Věděli jste, že v Zarazicích jsou vinné sklepy a vinohrady? Přiznám se vám, že já to nevěděl, a to až do letošního léta, kdy jsem se do Zarazic vypravil. Však Zarazice ve směru od Veselí nad Moravou do Vnorov jistě znáte, existuje o nich velebná písnička o zarazickém krajním dome. Tedy, do těch Zarazic jsem vyrazil, protože se mi líbí, jak se snaží

místní lidé společně s Veselským kulturním centrem udržet tady spolkový život se setkáváním lidí a společenským ruchem.

Součástí tohoto oživení je i zviditelňování místních vinařů a vína –

Antonín Holec před svým vinným sklepem

tak jsem se dozvěděl také o vinaři Antonínu Holkově a jeho synovi. „Vinařem byl už můj praděda, po něm to vzal můj otec, a teď pokračuju dál já s tím, že syn se teď přihlásil na vinařskou školu,“ vyprávěl mi před svým sklepem pan Holec. Přitom povídal o tom, že se v těchto místech daří bílým vínům jako je mullerka, Veltlínské zelené, Rulandské bílé i Rulandské šedé.

Ve stejný den jsem se zašel podívat na zahradu bývalé místní školy, do Zarazického centra, kde má sídlo několik místních spolků. Je to pěkný, klidný a bezpečný prostor, kterému chybělo jen jedno – více lidí. „Když bylo dnes divadlo pro děti, bylo tady lidí docela dost. Teď

Není nad to, když to v zarazickém centru žije, na této akci se bavily především děti

na odpolední divadlo pro dospělé je to už horší,“ posteskl si předseda zarazického osadního výboru Jiří Pavka, který mi povídal, jak se snaží s dalšími nadšenci pořádat akce, které by dostali Zarazičáky ven z domu. „Je to ale těžké. Když člověk něco organizuje a potom se setká s nezájmem lidí, tak si říká, jestli to má vůbec smysl. Bere nám to energie, ale nevzdáváme se.“

Sám jsem zvědavý, jestli ze Zarazic spolkový život vymizí nebo naopak – kéž by platila druhá varianta. A kéž by bylo více lidí jako místní kameník pan Žádník. Jednoho dne se obrátil na osadní výbor s jednoduchou větou: „Mám Boží muka a chcu je věnovat Zrazicím.“ Dnes už Boží muka stojí v místní krajině. Chvála lidem, kterým není lhostejný osud místa, kde žijí.

Text a foto: RB

Všecko je to dar – i ten liják nad Antonínkem

Ta příroda, ta příroda! A to počasí! Bylo nás určitě hodně, kdo jsme se podívali tak trochu vyčítavě nahoru k mrakům, když se z nich spustil o letošní Děkovné dožínkové pouti déšť. Mračna se protrhla přesně ve chvíli, kdy začal kázání známý kardinál Miloslav Vlk a zavřela se vlastně až ve chvíli, kdy byl po mši Antonínek takřka prázdný. Téměř nikdo bohužel nečekal na odpolední program, všichni uháněli promoklí domů, aby ohřáli sebe nebo se podívali, co počasí udělalo s kroji.

Počasí letošní pouti skutečně nepřálo, ale neměli bychom se na něj zlobit. Vždyť možná jen pokračovalo v letošním „trendu“ hojnosti všeho možného ovoce i zeleniny – nedivme se tedy, že byla i hojnost deštových kapek. Nyní nám už nezbyvá nic jiného, než v těchto dnech zbavit stromy pořádné zátěže trnek a durancii a rychle s nimi utíkat někde, kde nám všechno toto požehnání vypálí, abychom ho pak od podzimu až po jaro koštovali či přímo popíjeli.

Možná bychom si při tom všem hodování mohli vzpomenout právě na slova, která pronesl na Děkovné dožínkové pouti kardinál Miloslav Vlk: „Všecko, co jsme na tomto světě dostali a dostáváme, je dar. Dar, za kterými bychom neměli přestávat děkovat.“

RB

Tito rodiče a malou dcerkou také přišli na Antonínek v pěkném kroji. Když jsem se ptal, odkud jsou, prozradili mi „své“ místo – Pozlovice. A protože mají chatu na Radějově, neměli to na Antonínek daleko. „Lidé z Pozlovic ale obecně rádi jezdí na pouti, ať na Hostýnek, tak například sem, na Antonínek. Až na to počasí tady bylo nádherné,“ svěřila se paní.

Hned po skončení mše se ocitl kardinál Miloslav Vlk v obležení lidí, kteří se s ním zdravili a fotili. Tady na snímku je s paní Chabičovou z Blatnice pod Svatým Antonínkem. Pokud vás zajímá, jak se tohoto významného kněze podařilo „dostat“ na Antonínek, bylo to tak, že ho při dřívější návštěvě oslovil blatnický farář P. Zdeněk Stodůlka. A kardinálovi se na Antonínku tak líbilo, že s návštěvou souhlasil.

Je vždycky potěšitelné, pozorovat různorodé kroje, které jsou na Antonínku k vidění. Navíc si přejme, aby kromě krojů z našeho regionu přibývalo také lidí

a krojů z jiných částí naší země. Co ovšem tento kroj, který má na sobě onen nejmenší, usměvavý čipera? To byste neuhodli. Jde totiž o syrský kroj, chlapec, který ho má na sobě se jmenuje Maxmilián. Má ještě bráchu, to je ten vlevo, jmenuje se Damián. A třetí šikovný klučina, už v našem kroji, je hoch z rodiny Valášků. Proč Valášků? Protože maminka Maxmiliána a Damiána se jmenuje paní Marie Shaker – Valášková a při práci v brněnské nemocnici se seznámila se svým syrským manželem. Společně žijí v Brně a společně byli na Antonínku i s celou rodinou Valášků. Toto je celá moje milá rodina, říkala mi šťastná paní.

A kde se vzala tato dívka s košíkem?

Přijela až z Chrudimska! Na internetu viděla v minulosti video ukázky i fotky z poutí na Antonínku, atmosféra se jí velmi líbila a tak si řekla, že Antonínek navštíví. Mimochodem, podívejte se na její pěkný krok. Předtím, než si jej ušila, navštívila muzeum a pídila se po tom, jak vlastně kroje v jejím regionu v minulosti vypadaly. Když to zjistila, pustila se do šití – obdivuhodné. Je to výjimečný kroj, protože v jejím regionu takové kroje nejsou.

Text a foto: RB

Jak může mít malá Lhota velkou chasu?

V čele průvodu jdou starší stárky Zuzana Kapustová a Jirka Páč, za nimi mladší stárky Barbora Dominiková a Jakub Páč

„Je tady výborná parta,“ zněla nejtypičtější odpověď, kterou jsem slyšel například od Stanislava Žajdlíka z Blatnice pod Svatým Antonínkem. Z Blatnice? Ano. A představte si, víte odkud je jeho partnerka? Z Ostrožské Nové Vsi. Ve Lhotě prostě tančili nejen domácí, když jsem se dal do počítání, zjistil jsem, že 20 tanečích bylo přespolních – pro zajímavost osm z nich má některého z rodičů původem ze Lhoty, zbývající byli různí kamarádi.

Když jsem tak ale sledovat poslední zkoušku a potom i samotné hody, dal bych slovům Staně Žajdlíka za pravdu. Na zkoušce i při hodech panovala v chase výborná nálada a zdálo se, že mladí se tohoto „podniku“ účastní skutečně s radostí.

Neváhali jsme, říkají rodiče stárků

Velký zájem mladých o tančení v hodové chase by ale nestačil. Vždyť je potřeba mít především dva stárky a dvě stárky, což je i na Slovácku stále větším problémem. Přibývá totiž vesnic, odkud bezradně hlásí stav nouze: stárky není nikdo ochotný dělat. Lhota ale měla štěstí, na čele průvodu šli mladší i starší stárky, kterým to ještě ke všemu hodně slušelo – mladšími byla Zuzana Kapustová a Jirka Páč, starší Barbora Dominiková a Jakub Páč.

„Byli jsme velmi rádi, že můžeme mít z kluků stárky, a kdyby bylo třeba, rádi bychom si to zopakovali,“ říkala mi Hanka Páčová, maminka obou stárků – Jirka a Jakub jsou totiž bratři, kteří mají doma ještě další dva bráčky. Jirka, jinak student vysoké školy, dokonce trval na tom, že rodičům na hody přispěje, a tak chodil do Blatnice pod Svatým Antonínkem na brigádu. „Nechtěla jsem po něm peníze, ale on na tom trval,“ říkala mi jeho mamka a ještě dodávala, že někteří poukazovali na to, že přece mít dva stárky musí být finančně náročné. „Vůbec mi to nevádí, prostě si odpustíme jednu dovolenou a hotovo,“ pravila rázně.

Verbující starší stárek Jirka Páč, za ním dlouhý zástup krojovaných

Podobně vstřícná slova jsem slyšel také od rodičů stárků, matka Zuzany mi povídala o tom, jak byla sama dvakrát stárka, manželé Dominikovi zase se smíchem vyprávěli, že se museli rozhodovat během několika minut. „Dcera přišla s tím, jestli bychom byli pro to, aby byla stárkou. Za minutu jsme byli rozhodnutí,“ říkal otec Barbory a její matka prozradila, co dostala od manžela ke svým kulatým narozeninám – byla to místnost celá v lidovém stylu.

Text a foto: RB

Umístit dobře hodové právo a potom ho chránit je velmi důležité – zejména v Ostrožské Lhotě. Při posledních hodech v roce 2011 totiž Novovešťané hodové právo vzali stárkovi ve chvíli, kdy odcházel z hodů domů. Nastala pořádná mela, při které se Novovešťané ukryli v jednom z lhotských domů, který Lhoťané obklíčili. Nastalo „vyjednávání“, po kterém Novovešťané právo vrátili, aniž by se dočkali výkupného.

Výborný nápad horňáckých žen

Horňácký blok v našem časopisu nezahajujeme na tomto místě Horňáckými slavnostmi, jak byste asi očekávali, ale tématem vzdělávání. Právě to je přece základem všeho, bez vzdělání (a samozřejmě rodinné výchovy) není ničeho, což platí v případě odlehlejších míst, jako je Horňácko, dvojnásob.

Mnohé děti z Horňácka to nemají jednoduché, zatímco jinde jdou děti do školy pár kroků, děti z Horňácka často čeká například chození do nižších ročníků v jejich vesnici a ve vyšších ročnících odvoz do školy v jiné

vesnici, než ve které sami žijí – „velké“ školy tak jsou ve Velké nad Veličkou, v Kuželově a Lipově. Je velmi důležité, aby kvalita těchto škol byla co největší, aby děti dostávaly co nejvyšší vzdělávání. A stejně tak je důležitá síť dalších kroužků, spolků či sdružení, které budou s výchovou a vzděláváním horňáckých dětí pomáhat.

Proto mám také velkou radost ze vzniku občanského sdružení Vzdělání pro Horňácko, o jehož kroužcích si můžete přečíst v pravém sloupci.

PODPOŘTE MAXIMÁLNĚ SNAHU DĚTÍ! K vrchnímu článku dáváme jako ilustrační fotku právě tuto, protože dobře vystihuje to, co vám chceme nyní sdělit. Jen se na tuto fotku z běhu o malanskou trnku podívejte. Všimněte si tváří dětí, jejich ohromného úsilí a snahy běžet co nejrychleji. Jak je vidět i na této fotce, děti na Horňácku jsou nepochybně šikovné a mají šanci „doběhnout“ v životě hodně daleko. Pokud ale mají „běžet“ co nejlépe nejen v takovém závodě, ale i v životě, je potřeba, aby je dospělí ve škole i mimo školu co nejvíce vzdělávali. Proto náš časopis drží palce všem, kteří se podílejí na výchově a vzdělávání dětí na Horňácku! FOTO: RB

Přihlašte děti do kroužků

Bylo to někdy v červenci kolem letošních Horňáckých slavností, když jsem se náhodně potkal na zahrádce hospůdky v Hrubé Vrbce s dvojicí žen – Miroslavou Gráfovou a Ivou Novákovou. Zrovna vypisovaly nějaké dokumenty a přitom mi říkaly, že už brzy přijdou s něčím, na čem jim velmi záleží a co horňácké děti moc potřebují. Samozřejmě jsem byl zvědavý, cože to je, a tak jsem se od nich dozvěděl, že chystají založení občanského sdružení, které se bude věnovat vzdělávání dětí na Horňácku.

Stačilo přitom dalších pár vět a mně bylo jasné, že před sebou vidím ženy, kterým skutečně na tomto tématu nesmírně záleží a situaci v této oblasti považují za dosti špatnou. Čekal jsem tedy, co z jejich setkání i předsevzetí vznikne... Nečekal jsem dlouho. V polovině srpna obě ženy vzkázaly, že sdružení už má internetové stránky www.vzdelaniprohornacko.cz. Klikl jsem tedy a byl jsem nadšený! Stránky jsou velmi pěkné a jejich projekt nesmírně potřebný, zajímavý a smysluplný. Kéž by ho rodiče a děti na Horňácku co nejvíce využívali, kéž by se tento projekt všude setkával s podporou a vstřícností!

Nejdůležitější v této chvíli je, aby rodiče přihlásili své děti do některého z následujících kroužků: přírodovědného, výtvarného, do angličtiny, španělštiny anebo do jezdeckví. Aby je mohli přihlásit, postačí, když pošlou mail na adresu: vzdelaniprohornacko@gmail.com. Případně není třeba ani internet, stačí zavolat na číslo 723 167 756 (Iva Nováková).

Náš „antonínkov“ časopis drží této iniciativě palce a přeje hodně sil. Přijedeme se podívat, jak se celý projekt rozjel, a v dalším čísle vás budeme informovat. Horňáci, je to na vás! Stejně jako je na vás, abyste měli na Horňácku co nejlepší školy, zajímejte se o to, jak vypadá výuka na těchto školách, zajímejte se o to, jak kantoři i zástupci obcí podporují co nejvyšší výuku!

RB

Dílny – to pravé letní místo pro děti

Děti na Horňácku mohou mít parádní začátek prázdnin. A také ho mají – tedy minimálně ty, které rodiče přihlásí na Letní tvořivé dílny, které se i letos uskutečnily „Na Fňukalovém“ ve Velké nad Veličkou. Jak možná víte, dílny pořádá občanské sdružení Futra za pomoci řady dobrovolníků a nadšenců – všechny, včetně dětí můžete vidět na této fotografii.

Jde skutečně o moc hezkou akci, během několika dnů se děti naučí řadu dovedností a prožijí pěkných pár dnů v krásném prostředí. Koho zajímala keramika, věnoval se keramice, koho malba a kresba, věnoval se této činnosti, a kdo chtěl, mohl se přiučit něco o fotografii – navíc té dávne fotografii, černobílé s opravdovou fotokamerou a vyvoláváním.

Kdo chtěl, mohl se na práce dětí podívat během Horňáckých slavností na Válcovém mlýně. Výstava to byla zajímavá, na první pohled bylo vidět, že jí organizátoři věnovali patřičnou pozornost. Moc potěšitel-

né bylo také vidět mnoho dětí na loutkovém divadle, kterému se rovněž děti věnovaly na letních dílnách.

Je skvělé, že se na Horňácku usídlil tento „projekt“, velmi mu sluší, takže si všichni přejme, aby se dočkal co největší podpory i v roce následujícím.

RB

Jak to ženě vysvětlit?

„A všeci tam byli střízliví, cо?!“ přivítala mě moja žena v neděli v deset večer, když jsem ve velmi dobré náladě – a střízlivý – dorazil z Horňáckých, byť původně jsem slíbil přijet nejpozději v šest, kdy končil program letošního roku.

Tu věta řekla hned poté, co jsem si myslel, že její zamračený „přivítací“ pohled obměkčím videoukázkou, na které jsem zachytil muziku, zpěv a západ slunka nad Horňáckem po skončení programu na Kuželově, ale bylo to marné. Její pohled se neměnil a mně bylo jasné, že budu muset udělat v příštích dnech hodně dobrých skutků, abych si to u ní vylepšil.

Vysvětlujte ale někomu, kdo nezažil Horňácké slavnosti, jejich atmosféru. Člověk zapomene na čas, na starosti i mnohé povinnosti, které ho každý den otravují, a díky horňáckým muzikantům, zpěvákům i tanečníkům se přesunuje do jiné „planetární dimenze“. Já jsem navíc zapomněl na Horňácku i stan, ale to jsem raději ani manželce neřekl, protože to bych musel těch dobrých skutků dělat ještě mnohem víc.

Jí jsem proto už o Horňáckých nic neříkal, ale vám řeknu, že to byla opět nádhera, krása a radost, byť někdo může mít jiný názor – třeba ten, komu takové slavnosti přináší spíš starosti a povinnosti.

„Začni přemýšlet nad normálními věcmi,“ řekne mně určitě žena, až mě po ránu potká, což v její řeči znamená zanechat psaní i cest po Horňácku a celém Slovácku. Tak moc bych jí chtěl udělat radost, ale vím, že to přes veškerou snahu zase nepůjde.

„Morava je krása, tu je všechno oblé, jak cecky ženy,“ vyzpovídal se z blízkého vztahu k bohatosti Moravy jeden ze Slováků na letošních Horňáckých slavnostech. Ta věta je možná pro někoho až příliš naturalistická, ale zdá se mi, že nejlépe ze všech vyjadřuje krásu naší krajiny i lidové kultury

RB

Horňácká krása

Fotoohlédnutí za letošními Horňáckými slavnostmi

Určitě se divíte, proč začínáme mapování Horňáckých právě touto fotkou. Řekl bych, že dobře charakterizuje poklidné tempo života ve Velké nad Veličkou před slavnostmi i po nich. Takto pohodově odpočíval „velický“ obchodník v krámku hned vedle radnice, kde měly začít o hodinu později Horňácké slavnosti.

Tady už je zachycený začátek Horňáckých: čtvrtek 18. července 2013, pět hodin odpoledne. V ten čas si připíjela tato čtveřice na úspěch nové – a vydařené – knihy o velickém ženském sboru. Na snímku vidíte vydavatele knihy Františka Šalého (vpravo), starostu Velké Jiří Pšurného, vedoucí sboru Annu Šajdlerovou (vlevo) a spoluautorku knihy paní Václavu Šaléovou.

Zatímco v 1. patře velické radnice byla výstava pana Mičky, druhé patro patřilo veselskému malíři Dušanu Zemanovi. Pan Zeman získal několik ocenění a kritici mluví o jeho práci značně pochvalně. Když jsem se vrátil z vernisáže, která se těšila velkému zájmu, s překvapením jsem si přečetl, jakému povolání se pan Zeman věnuje – je totiž překladatel.

Na této fotce můžete vidět známého folkloristu a dlouholetého ředitele školy v Louce Antonína Mičku, který právě zahajoval výstavu „Horňácko a Horňáci v literatuře“. Byla to mimořádná výstava, na které se podařilo panu Mičkovi a manželům Šaléovým získat mnoho knih, knížek i brožurek o Horňácku. Mít jen čas všechny tyto knížky projít! Toto téma by si zasloužilo ještě větší prostor a třeba i samostatný program.

Tak se Suchovská republika nakonec dočkala! Pořad, věnovaný právě této republice, měl totiž loni smůlu kvůli deštivému počasí. Autorky i účinkující byli zklamaní, a tak letos se naštěstí dostali do programu podruhé. V pátek po deváté hodině tak mohl zaplněný stadion sledovat osud „republikánů“, kteří objevili Horňácko pro sebe i pro řadu známých osobností. Na fotce můžete vidět zástupce dědiny, kde se republika zrodila – tedy Suchovjany.

Po ženách z Velké slavila výročí - tentokrát dvacetileté - Horňácká cimbálová muzika Petra Galečky. No, sláva to byla velká a odhaduji, že se na ni bude vzpomínat dlouho. Soudím tak podle pořádného diváckého aplausu na konci pořadu i podle zdařilých jednotlivých čísel. To poslední mělo nádech šantá-nového vystoupení, z něhož je i tato fotka. Lipovjané opět ve Velké ukázali, že umí!

Že by ženy z velického ženského sboru „jen“ krásně zpívaly? Ale kdeže! Jak vidíte, umí také pěkně tancovat, o čemž se mohli diváci přesvědčit na prvním pátečním podvečerním programu na Strážné hůrce. Program s názvem „Horňáckým chodníčkem od jara do zimy“ byl věnovaný právě 50. výročí vzniku ženského sboru ve Velké a připravila ho paní Anna Šajdlarová s dalšími členkami sboru.

Páteční program začínal na Válcovém mlýně Antonína Nováka, kde jsme sledovali vernisáž už 6. ročníku výtvorné výstavy Horňácké múzy. Výstava stála určitě za zhlédnutí, hned na několika místech totiž byly k vidění práce horňáckých dětí, které se účastnily na začátku července skvělých letních tvořivých dílen, pořádaných občanským sdružením pro Horňácko s názvem Futra. Součástí vernisáže byla i premiéra loutkového divadla, na fotce vidíte děti, které napjatě pohádku sledují. Děti přišlo hodně a loutkové divadlo na Horňácko má určitě svou budoucnost! Stejně jako tvořivé dílny.

Když se bude vzpomínat na letošní Horňácké, nemělo by se zapomenout ani na tohoto „chlapíka“. Známy zpěvák (a generální ředitel Kordárny) Martin Prachař opět potvrdil, že je také vynikajícím moderátorem, který měl mimo jiné velký podíl na úspěchu pořadu o Galečkově muzice. Jen by mě zajímalo, co měl tento moderátor přesně napsané na kartičkách, které mu nikdy nechybí v ruce. Při vystupování se totiž zdá (nebo nezdá?), že je mistrem improvizace a kartičky by snad ani nepotřeboval. Moderátoři různých programů ze Slovácka by se měli jezdit učit na Horňácko, jak lze zajímavě, poutavě, vtipně a pohotově provázet diváky různými kulturními programy.

Texty a fotky na dvoustránce: RB

Sobotní dopoledne patří především jarmarku, na který se i letos přijelo a přišlo podívat obrovské množství lidí. Mezi mnoha stánky jsme zachytili stánek s touto zajímavou dvojicí. Vpravo můžete vidět pana Jiřího Pajera, autora nejnovější knížky o Horňácku, kterou právě drží v ruce. Muž po jeho pravici je příbuzný známého malíře Joži Uprky a bydlí v Hroznové Lhotě.

Odpolední program začínal lákavou zabijačkou v památkovém domě č. 166 U Fňukalů. Tedy, prase bylo jen ze slámy, ale to na této zabijačce tolik nevadilo. Tonda Vrba a Martin Kuchyňka připravili pěkný program, ve kterém zazněly nejen příjemné písničky, ale například i zajímavé povídky o zabijačkách jak od Jiřího Miškeříka (na snímku), tak některých řezníků. Žádný podobný pořad ale nemůže zejména mladší generaci přiblížit onu atmosféru rodinné i sousedské pospolitosti, kvůli které se lidé na zabijačky tak moc těšili.

Tito kluci vystupovali v podvečerním dětském pořadu „Už sme všecko dodělali“, který připravily Magdalena Maňáková a Jana Švrčková. Tento pořad opět ukázal, že na Horňácku je stále poměrně dost šikovných dětí, které hrají, zpívají i tančí. Škoda, že nemáme v časopisu místo, abychom tyto děti i jejich vedoucí vyjmenovali. Velké díky ale patří všem vedoucím (a také rodičům!), kteří své děti vedou k poznávání lidové kultury.

Na této archivní fotce můžete vidět známého horňáckého primáše a kantora Jarka Miškeříka, který zemřel v roce 1993 ve svých 47 letech. Dvacet let od jeho smrti si jeho žáci i přátelé připomněli toto smutné výročí v pořadu, který měl název „Muzikantská večera“ a byl rovněž připomínkou 45. výročí založení souboru Velička.

Tento snímek je už z konce Muzikantské večere, kdy se na pódiu sešlo mnoho muzikantů a ještě více tanečníků. Myslím, že se pořad divákům líbil, veličtí muzikanti, zpěváci a tanečníci všech generací se ukázali v síle, jaká nebývá na Horňáckých hned tak k vidění. Nezapomeňme ani na autory pořadu, kterými byli Jiří Šácha, Monika Frantová a Jan Kománek st.

Jak jinak začít tradiční nedělní program u kuželovského mlýna než snímkem s panem „řídícím“ Františkem Okénkou. Právě on byl jedním z oslavenců, kterým byl věnovaný první nedělní pořad „Kuželovem chodníčky“. Kuželovjané si dali na pořadu záležet a kromě řady muzikantských a tanečních čísel si připravili i hodně slivovice, kterou každému oslavenci připíjeli na zdraví. Kuželovské obecní zásoby pálenky jsou zřejmě bezedné.

Kuželovský program byl věnovaný také dalším místním oslavencům, vlevo vidíte Martina Zálešáka, vpravo Martina Čambala. Oba vynikající zpěváci rozdali v minulosti radost obrovskému množství lidí. Pan Zálešák už téměř nezpívá, pan Čambal přišel na pódium a zazpíval – a lidé jako obvykle ztichli a naslouchali jeho krásnému hlasu.

Toto je paní Marie Čambalová, další oslavenkyně z Kuželova, jejíž vystoupení lze obtížně popsat. Na pódium šla ztěžka, začátek písničky jí malinko utekl, ale potom... Potom mnohé uzemnila písničkou, kterou určitě nikdo z diváků dříve neslyšel. „Žáčku, žáčku, vyučený, na všech školách vycvičený, pověz ně, co je jeden...“ zpívala s obdivuhodnou pamětí písničku, která trvala přes sedm minut.

Přijede? Nepřijede? Takové otázky jsem slyšel během Horňáckých na adresu profesora Dušana Holého, kterému měl být věnovaný druhý a poslední pořad v neděli odpoledne u větráku. Nakonec přijel, zajímavě popovídal a zároveň ukázal, že stále dokáže potěšit i zpěvem. I když slavil osmdesátku, i na Horňáckých ho bylo možné vidět při vystoupení v jeho typickém radostném gestu se zdviženýma rukama nad hlavou. Pane profesore, vám i všem dalším oslavencům všechno dobré do dalších let!

Horňácké slavnosti už oficiálně skončily, program byl vyčerpaný, naprostá většina návštěvníků byla doma, ale u „větráku“ se ještě dál a dál hrálo a zpívalo. Třeba zrovna tady na snímku můžete vidět tři generace Hrbáčů - děda Martin, jeho syn a také vnuk, kterého drží taťka v náručí... No, hrálo se dlouho. Až zašlo slunce. Až domácí Kuželovjané zavřeli vrata stodoly, ve které nabízeli pití a jídlo - potom už byl opravdový konec Horňáckých.

Tak snad se ve zdraví dožijeme těch v roce 2014!

Texty a fotky: Radek Bartoníček
Na www.SlovackoDNES.cz najdete mnoho videoukázek z Horňáckých, které natočili Radek Bartoníček a Antonín Vrba

„Všem doporučuji, aby vyjeli do zahraničí,“ říká student a muzikant Jožka Slovák

Byl to zvláštní obrázek. Když zpěvačka Martina Slováková zpívala na zahájení letošních Horňáckých slavností, sledoval její bratr Jožka Slovák – známý člen Horňácké muziky Kubíci – její vystoupení z místa, které byste stěží uhádli: videoukázku s vystoupením své

Jak mohl zarytý Veličan „vyměnit“ Horňácké za pobyt v Americe?!

Paní Slováková se svou dcerou Martinou na letošních Horňáckých slavnostech ve Velké nad Veličkou...

... a jejich Jožka v té době při svém pobytu v USA, o kterém zajímavě mluví v článku na této stránce

sestry si Jožka poslechl s několikahodinovým zpožděním tisíce kilometrů od rodné Velké nad Veličkou, a to až v dalekých USA. On, velký muzikant a zpěvák, totiž letošní Horňácké poprvé vynechal, a přes facebook bylo cítit, jak se mu po tomto horňáckém setkání stýská.

„Jak se to stane, že zarytý Veličan, který žije folklorem, odjede přes největší „svátek“ na Horňácku do světa?“ položil sám sobě otázku Jožka, když jsem ho požádal, aby o svém pobytu v USA napsal pár slov. On mi vyhověl a tak jsem se nejdříve dozvěděl, že v Ostravě dokončuje studium ekonomie na Vysoké škole báňské.

„Uvědomil jsem si ale, že vysokoškolský diplom jakékoliv barvy je zcela nedostačující pro uplatnění na pracovním trhu jak u nás, tak v zahraničí. A jelikož anglický jazyk je v současnosti brán jako naprostá samozřejmost, anglicky mluvící země byla jasným směrem, kam se vydat v období mých letních prázdnin,“ pokračoval. „Navštívit USA bylo vždy mým snem. Mimo jiné jsem si chtěl ověřit, do jaké míry skutečnost odpovídá té filmové, která je značně zkreslená.“

Jožka se stal proto účastníkem programu „Work&Travel“ a získal studentské vízum, díky kterému může pět měsíců v USA pracovat a zároveň po této zemi cestovat – což hodně využívá. A co dělá za práci? Plavčíka! „Po absolvování kurzu u American Red Cross pracuji jako lifeguard v oblasti Washington DC. Moje pracoviště je ve Fairfaxu, bydlím v Centreville - obojí stát Virginia.“

„Těším se, až si doma zazpívám tu našu sedláckú!“

Jako zajímavost Jožka připsal, že do práce, vzdálené přibližně deset kilometrů, dojíždí na kole, což je pro jeho americké kolegy nemyslitelné - všude totiž jezdí auty. „Nejvíce mě zarazila kupní síla průměrně vydělávajícího amerického občana, kdy i student s téměř minimální mzdou si na naše poměry žije královsky. I tady jsou však značné rozdíly v životní úrovni mezi jednotlivými státy. Naše malá zemička by se počtem obyvatel vlezla celá do New Yorku. „Dědina“, ve které teď bydlím, má přes 70 000 obyvatel. Je tedy mnohdy úsměvné vysvětlovat místním, že ta moje dědina má něco přes 3 000 obyvatel.“

Nejdůležitější věta Jožky Slováka ale směřovala k mladým lidem. „V mnoha směrech bylo rozhodnutí žít pět měsíců v USA tím nejlepším rozhodnutím, jaké jsem mohl udělat. Pro ty, kteří váhají či neví, co by v životě chtěli, jakým směrem se vydat, podobné rozhodnutí vřele doporučuji! Pracovat, poznávat odlišnou kulturu (v dobrém i špatném), používat cizí jazyk každý den, to žádná knížka ani film nedá. Konečně, vždycky se máte kam vrátit!“

Jožka se vrací na podzim, kdy chce dokončit studium se státními závěrečnými zkouškami a zároveň absolvovat odbornou stáž v auditorské společnosti. Potom by opět rád vycestoval do světa, do USA, do Kanady nebo Austrálie. Teď už se ale těší, až se zase objeví ve Velké nad Veličkou u své rodiny a přátel.

„Velice si vážím toho, že pocházím z takového místa, jako je Horňácko a Velká nad Veličkou, kde jsem vyrostl. Velkou měrou tomu přispívá má rodina a přátelé. Těším se, až se na podzim vrátím a s chutí si zazpívám „tu našu sedláckú!“ vzkazuje náš „horňácký velvyslanec“.

Hodně štěstí, Jožko, v životě i v muzice!

RB

Kde pracuje ostrožský rybář? U španělské řeky

Když jsem se tak díval přes léto kolem sebe, zdálo se mi, že snad každý druhý člověk poznává lásku se jménem rybaření. „Hledačů“ ryb je mnoho, ovšem jen výjimečně může někdo z nich říci, že má tohoto koníčka jako zaměstnání - navíc ještě ne doma, ale až ve Španělsku. Takovou výjimkou je rybář z našeho regionu, Roman Klauda z Uherského Ostrohu. Shodou náhod jsme se sešli pouhý den předtím, než skončil doma svou dovolenou a opět měl namířeno směr Španělsko.

Pro zajímavost, seděli jsem, jak jinak, v hospůdce na křižovatce, která se mi zdá už dlouho jako hlavní „kulturní stan“ Ostrožanů a středobod života tohoto městečka.

Při setkání s ním mě samozřejmě napadala hromada otázek, jenže, které z nich vybrat sem na malý prostor do časopisu, když jsme si povídali přes hodinu? Možná nejdříve základní informace, co přesně a kde Roman Klauda dělá. „Dělám rybářského průvodce u řeky Rio Ebro, to znamená, že zájemcům, kteří navštíví místní kemp, pomáhám chytat ryby,“ slyšel jsem jeho vysvětlení a pocho-

Tak ohromné ryby je možné chytit ve španělské řece, kde pracuje Roman Klauda

mého kamaráda, s kterým jsem chodil na ryby, jestli bych nechtěl právě do Španělska. Dlouho jsem váhal, protože jsem chtěl být s rodinou, ale nakonec jsem neodolal.“

Tentokrát беру i rodinu

To bylo loni, kdy jel ještě sám. Když jsme si ale letos v srpnu v hospodě povídali, kolem něho pobíhaly jeho dvě děti, které se chystaly tentokrát na cestu také - společně s mámou. „Jedeme všichni, žena bude pracovat v kempinku a děti budou chodit do školy, první rok je stejně přípravou na školu, kdy se učí čistě jazyk,“ říkal Roman Klauda.

Pojďme ale zpět k řece a rybaření, jak jsem se dozvěděl, práce průvodce není nijak snadná, protože kempů a průvodců je na řece hodně a všichni se snaží přilákat zákazníky. Navíc není v těchto místech ani zrovna příznivé počasí. „Každá ryba je tvrdě vykoupená, když máte ve 43 stupních sedět u prutů nebo na lodi a chytat ryby, není to nic snadného,“ vysvětloval tento muž s neobvyklým zaměstnáním, který se podle svých slov při rybaření jen nerad vzdává.

„Nepovažuji za dobrý přístup se sbalit, když ryba nebere. Vždycky jsem příznivcem toho zkusit na ni něco vymyslet. Zkusit jinou návnadu, přemýšlet nad tím, proč ryba nebere, něco prostě změnit. Je to třeba o krmení, o citu, o schopnosti číst vodu, pořád se člověk něco učí. Musíš chtít pořád udělat ten krůček k rybě,“ povídal Roman Klauda, který nejraději chytá v řekách. „Tekoucí voda je určitě složitější a těžší, ale když rybu chytnu, je zaslouženější, je to výzva.“

Co a jak bude dál, se teprve uvidí, každopádně ostrožský rodák je se svou rodinou nyní u řeky a rád by u ní vydržel co nejdéle. Jak se mu daří? Řekl bych, že docela dobře, protože i po našem rozloučení a odjezdu do Španělska ukazoval na internetu několik čerstvých a pěkných úlovků.

„Kdo může říci, že má práci jako koníčka a ještě mu za něj platí?“ vzpomněl jsem si na tuto jeho větu, kterou mi v létě pověděl v oné uherskoostrožské hospůdce, kde nás obsluhovala šikovná a ochotná blatnická servírka.

RB

Roman Klauda s jedním ze svých úlovků.

pitelně se zajímal o to, jak se člověk k takové práci dostane. „Jedenáct let jsem jezdil s kamionem a byl mimo rodinu, chtěl jsem proto změnu. V té době přišla nabídka od

Vítěz „vylovil“ v Hluku 5000 korun

Tato fotka je z nočních rybářských závodů na hlucké přehradě, kde zvítězil Michal Tuhý z Uherského Hradiště, který chytil kapra o délce 57,7 centimetrů. Druhé místo získal Michal Tinka z Hluku (druhý zleva), jehož kapr byl jen o malinko menší - měl 57 centimetrů. Třetí byl Lhoťan, Honza Bařina (úplně vpravo), jehož kapr dorostl do délky 56,6 centimetru. Úplně vlevo je Jaroslav Kaňa z Ostrožské Lhoty, který získal ocenění za ulovení dravé ryby - chytil candáta. „Byl to celkem příjemný rybolov, hodně záběrů, líbilo se mi tady,“ hodnotil vítěz, který získal celkovou odměnu pět tisíc korun. RB

Ej, to horké a rušné hucké léto...

Tož, to bylo v Hluku pěkně horké léto! Dalo by se říci, že ještě víc horké než kdekoli jinde v našem regionu. Místní horko ale mělo poněkud jinou podobu, právě tady a nikde jinde se totiž rozhodl rezignovat na svou místostarostovskou židli muž jménem David Hájek.

Někteří Hlučané si mysleli, že David Hájek by mohl být budoucím starostou. On ovšem k překvapení mnohých na radnici skončil a dal přednost rodinnému obchodu a výrobě klobásek.

Navíc – věřte nevěřte – se rozhodl rezignovat sám od sebe dobrovolně, a aby toho nebylo málo, ještě k tomu oznámil, že odstupuje kvůli vlastnímu pochybení. Prý udělal chybu, a proto sám od sebe si uložil, že na radnici skončí! No, šak víte, jak to chodí na

dědině, i když Hluk je městečko, hned začali tetičky aj strýčci spekulovat, co by jen za tím mohlo být a kdo si místo toho Davida na uvolněnou židli sedne.

„Špekulací“ bylo hodně, faktem ale je, že ke konci léta David Hájek skutečně skončil a uvolnil tak místo ženě, které jsou nejbližší kníčky – místostarostkou se stala knihovnice a kronikářka paní Marie Plačková. Největší záhadou ovšem nyní je, komu ona i současný starosta Jan Šimčík uvolní místo za rok na celé čtyři roky, kdy budou komunální volby. Všichni si už mysleli, že dosavadní starosta po mnoha letech z radnice odejde, jenže ten se nechal nyní slyšet, že si vše ještě pořádně rozmyslí a zřejmě bude opět kandidovat. Do voleb je sice daleko, už teď ale skoro každá strana hledá ty, kteří by se do boje o radnici pustili. A protože strany oslovují kdekoho, řada Hlučanů má už nabídky hned z několika stran. Aby tady nakonec nebylo víc kandidátů než voličů.

Ty pozemky. A hospoda

Nejvíce dusno ovšem bylo kvůli tomu, co uvedl David Hájek jako důvod svého konce. Podle svých slov měl na starosti prodej pozemků a nevšiml si, že dva pozemky, které doporučil zastupitelstvu prodat, měly ve skutečnosti už majitele. „Měl jsem se jít na

místo podívat,“ tvrdil. Hněv majitelů těchto pozemků se ale obrátil na sousedy, kteří bez jejich vědomí pozemky od města koupili. Zastupitelé sice nového majitele vyzvali, aby pozemky vrátil, ale on to odmítl. Na zastupitelstvu na konci srpna tak bylo hodně rušno i horko, padala nepěkná slova a zadělávalo se na rodinné spory v řadě dalších generací. Nebyl to radostný pohled, doufejme tedy, že noví majitelé nakonec pozemky vrátí. I když – podívejme se na svět kolem sebe. Kdo by se takto zachoval? Doufejme, že většina.

Tož, tolik z huckého léta. To jsme ještě nevzpomněli další horká témata, třeba to o hlucké obecní hospodě, jejímž nájemcům se nelíbí, kolik měli platit v této hospodě – pronajaté od města – za vodu. Bránili se tím, že technické zařízení v hospodě je bídné a mnoho vody tak uteklo bez jejich viny. Jenže, starosta jim dal za pravdu jen částečně a na zastupitelstvu pravil, že kdyby platily výpočty nájemců hospody, tak by už unikající voda dávno tuto hospodu odplavila. Nájemci, kteří hospodu pěkně opravili, trvají ale na svých výpočtech.

Ať to bude tak či onak, Hlučané se brzy začnou připravovat na akci, která ještě většinu z nich spojuje – v roce 2014 se totiž pojede hlucká Jízda králů! Enom, aby sa Hluk do téj doby moc nerozhádál. **Text a foto: RB**

... a ještě jedna hucká radost

Popisovat letní Hluk jen jako místo svárů by bylo vůči tomuto městečku nespravedlivé, proto na tomto místě ukažme i druhou tvář Hluku – tu odpočinkovou a slavnostní. Vždyť v tomto zažil Hluk opět krásné léto! Ale spoň věřím, že pro většinu Hlučanů to pěkné léto bylo. Už třeba proto, že vytrvalé sluneční paprsky otevřely místní koupaliště na dlouhou řadu dnů, takže kdo chtěl (a měl čas) mohl trávit v plavkách a u vody mnoho času – otevřeno bylo dlouhých 56 dní, přišlo přes 30 tisíc lidí!

Hned po koupališti byly určitě největším tahákem hlucké hody. Pravda, stárci a hodová chasa by jim dodali ještě větší lesk, ale tato tradice prý nikdy v Hluku nebyla. I tak ale měly hody opět bohatý program a přitáhly mnoho lidí – navzdory občasnému dešti. Už začátek hodů byl jako řemen, s představením Rychlé šípy přijelo Slovácké divadlo a takřka zaplnilo sportovní halu. Úspěch divadla byl obrovský! Velký úspěch ovšem slavili i další. Například místní kuchařky, které opět připravily výborný oběd podle receptů našich prababiček. Nebo několik hluckých souborů, které se vždy na hody „vyfknou“ – včetně školního divadelního souboru, který vidíte na fotce vpravo. Prostě Hluk opět žil, od památkových domů až po tvrz a kostel, kde nový farář už poznal, jakou krásu dokáže vykouzlit místní muzikanti a zpěváci. Navíc patron kostela – svatý Vavřinec – se dočkal jmenovce, v Hluku se narodil Vavřinec. Po několika desítkách let! Jak vidíte, život v Hluku je zajímavý a pestrý, a to jste se dozvěděli jen malé střípky z přebohatého dění. Těšme se na podzim, to se začnou opět scházet místní senioři – a představte si, chystají divadlo! **RB**

Jak se to stalo, že děti do Blatnice „přináší“ čápi?

Je to milá zajímavost, která určitě mnohé zaujme a zároveň donutí k otázce, kdeže se ten zvyk vlastně vzal. Tím zvykem myslím velkého dřevěného čápa, který se objevuje před těmi domy, do kterých si maminka přivezla své čerstvě narozené miminko. Viděl jsem takového čápa v nedávné době v Blatnici pod Svatým Antonínkem a samozřejmě si začal říkat, kdeže se takový zvyk vzal.

Tož, poradte, kde by se mohl vzít? Začal jsem u Hanáků, protože tam jsem si ho všiml letos o prázdninách, když si šťastní rodiče přivezli z porodnice holčičku Štěpánku.

„Já jsem si ho půjčoval od naší místostarostky paní Svatavy Blahynkové, ale jí čáp určitě nepatří. Měla ho od známého z Blatnice a říkala mi, že se za něj platí nájem,“ napsal mi Antonín Hanák a hned s úsměvem tento „nájem“ i prozrazuje – půl litru slivovice. „Z čápa jsme měli velkou radost, moje manželka Katka byla opravdu hodně překvapená, když ho po příjezdu z porodnice před naším uvidě-

la, líbil se jí, překvapilo nás, jak je vysoký,“ prozrazuje ještě pan Hanák a dodává jednu praktickou výhodu takového čápa, na kterého se píše jméno miminka, stejně jako jeho porodní váha a výška. „Čáp má výhodu v tom, že se vás pak nikdo nevyptává, co máte a jaké měl míry, protože si všechno přečte,“ psal mi pan Hanák, který se musel brzy s čápem rozloučit. Další „cérka“ se totiž narodila v Blatnici u Pavků, takže o dalším přechodném bydlišti čápa bylo jasno.

„Rodiště“ blatnického čápa - Rakousko

Kde se ale čáp tedy vzal? Po dalším pátrání mi pomohli oba zmiňovaní Blatničané, kteří mi prozradili jméno toho nejdůležitějšího – pana Jiřího Uříčáře, který byl podle všeho na začátku této tradice. A kde a jak přišel na nápad s čápem? V Rakousku. V minulosti tam často jezdil a viděl, že Rakušané mají čápy před domy. Nechal tedy udělat prvního čápa pro svou narozenou dcerku u svého známého Františka Pavlici v Hroznové Lhotě

– první čáp v Blatnici tak oznamoval narození malé Markětky a postupně se stěhoval k dalším dětem – jedním z dalších byla například maličká Ema Pavelková, z které je už nyní velká a šikovná slečna.

Později pan Uříčář vyrobil nového čápa (malovala jej zdatná malířka z Blatnice Žaneta Žufanová) ještě lepšího, který „poletuje“ nejen po Blatnici, ale dostal se už i docela daleko od ní. Například byl v Huštěnovicích, kde se dokonce tamní starosta rozhodl udělat obecního čápa, který bude oznamovat radostnou

zvěst v jejich obci po další období. Jediné, co se u čápů mění je cedulka v zobáku, na ní je napsáno jméno dítěte i jeho míry.

Jak mi řekla paní Blahynková, nejde „jen“ o to, oznámit narození nového občánka. „Jde také o „rituál“, kdy se přátelé šťastné rodiny domluví a společně jdou čápa před dům postavit a popřát mamince i miminku. Je to takové moderní pojetí „nosení do kůta“,“ míní místostarosta a novopečená babička malé Sárinky.

Myslím, že čapí stěhování je pěknou novou tradicí a bylo by hezké, kdyby se udržela co nejdéle. Hlavně, aby čáp neměl důvod odpočívat a stále se stěhoval od jednoho domu k druhému. Vždyť přece není nic krásnějšího, než když čapí přináší děti. Navíc pan Uříčář má v plánu dělat čapí kroniku, tedy kroniku s fotkami dětí, u kterých čáp byl. Nepochybně to bude krásná kronika – a na Blatničanech záleží, jak moc stránek bude mít. Přejme jim, ať jich je co nejvíce.

RB

Vinařům z Blatnice se daří lákat i na hvězdy

Zdá se mi, že hvězdy ten večer na nebi nesvítily, ale myslím, že to tolik nevadilo, byť vinaři v Blatnici pod Svatým Antonínkem dali své srpnové akci název Blatnické budy pod hvězdami. Byl to vůbec první ročník takového setkání, které potvrdilo, že místní vinaři chtějí ukazovat a šířit slávu svého vína čím dál více, což je jenom dobře. Přidávají se tak k dalším regionům na Slovácku, které s propagací začaly dříve a nepochybně se jim to vyplácí.

V Blatnici tedy po letošním putování blatnickými búdami přidali i putování noční, které přilákalo řadu návštěvníků – i když jich kvůli chladnějšímu počasí bylo asi o něco méně, než vinaři doufali. Prostor pod Antonínkem se ale i tak opět proměnil v magické místo, kde lidé vcházeli do jednotlivých búd, nechávali si vysvětlit taje toho kterého vína, které potom koštovali, a tak se posunovali v čase i pití dál a dál.

Ač jsem si nedal jediný hlt, měl jsem z toho setkávání radost, protože jsem kromě spokojených návštěvníků viděl také snaživé blatnické vinaře, kteří jsou očividně stále nápaditější v nabídce toho, co vypěstovali. Bylo by dobré, kdyby se tato radost z úspěchu druhých přenesla také na nás, abychom se naučili oceňovat úsilí těch, kteří si zaslouží podporu i uznání – ať tady v Blatnici nebo jinde.

Předci dnešních Blatničanů zanechali svým dětem a vnukům velké bohatství, a to jak v podobě zušlechťované krajiny, tak v podobě dosti unikátních vinných búd. Takové dědictví si zaslouží zcela jistě zachování, převelikou péčí i předáváním dalším generacím. Ať se tedy vinařům podaří tuto krásu i lásku předat jejich dětem i vnukům.

Text a foto: RB

Těsně před tiskem časopisu jsme byli ještě na třetí a poslední letošní vinařské akci v Blatnici pod Svatým Antonínkem, kde se zájemci mohli pobavit bohatým programem Blatnického vinobraní - věřte, že se mezi búdami zpívalo až do setmění. Na této fotce můžete vidět děti, užívající si krásného hroznů, který dali Blatničané vydražit. Příště se ještě k setkání vrátíme. RB

Louka má novou knihu i „cédéčko“

Na to, že Louka prožívala dvojnásobnou historickou premiéru, jsem přece jen čekal ještě větší zájem místních lidí. Ti, kteří ale přišli, si mohli v polovině září vychutnat zajímavý program a dozvědět se také řadu informací o oné historické premiéře. Starostka Louky Anna Vašicová totiž představila zatím nejobsáhlejší knihu o krojích, a mužský sbor se pochlubil svým vůbec prvním „cédéčkem“. Hned dvakrát po sobě tak teklo

V této chvíli je vítána do života nová kniha...

... a tady na snímku nové „cédéčko“

Tímto snímkem Františka Gajovského se vracíme k velmi vydařené srpnové akci, při které mohli lidé v Louce vidět několik bojových scén, přibližujících historii Louky. Tady jsou místní zástupci.

na pódiu šampaňské a „sudičky“ přály knize i „cédéčku“ úspěch a co největší prodej. Uvidíme tedy, jaký zájem Lúčané budou mít, kniha totiž není nejlevnější - stojí 850,- Kč.

O penězích se ale ve slavnostních chvílích nemluvílo, starostka, zástupci mužského sboru i autorka knihy, etnografka Kristýna Petříčková, ze všeho nejvíce děkovali všem, kteří se na obou novinkách podíleli jakoukoliv pomocí. Během kulturního odpoledne navíc měli lidé možnost poslechnout si několik výborných mladých kluků z Louky, stejně jako mužský sbor a CM Velické trnečky a muziku z Lipova. V dalším čísle se ještě k tomuto tématu vrátíme, představíme vám velmi zručnou ženu paní Marii Vašicovou, která rovněž s knihou pomáhala. A zeptáme se také starostky, jestli přece jen nemohla být cenná knížka o malinko levnější.

Text a foto: RB

Nejlepší fotka z Blatničky

Letošní srpnové hody v Blatničce měly pestrý a zajímavý program, z něhož jsme nakonec vybrali tento snímek. Je na něm autorka nejlepší fotografie z Blatničky, kterou vybrala odborná porota i účastníci hlasování na internetu. Vítězkou se stala paní Renata Vyskočilová, která byla právě o hodech oceněna. Byla jednou z 21 fotografií, kteří poslali celkem 99 snímků. Vítězný snímek drží paní Vyskočilová v ruce se svou dcerou, jak vidíte, jde opravdu o pěknou fotku známé sochy poutníka. V příštím čísle časopisu se do Blatničky vrátíme a seznámíme vás s paní Markétou Pančíkovou-Moštkovou, která byla o hodech druhou ženou, která přijímala gratulace – a kromě přijímání gratulací opět neúnavně vedla dvě skupiny dětí, které vystoupily o hodech s folklorním pásmem.

Text a foto: RB

Javornické oslavy i hudební festival

Rádi bychom v našem časopise upozornili také na zajímavé dění v Javorníku, kde vítali nového kazatele místní Českobratrské církve evangelické Petra Kulíka s rodinou, který dříve působil v Přerově. Podle fotografií to bylo vítání velmi srdečné, při kterém nechyběla harmonika, zpěv, kytice, pozornost pro děti a samozřejmě i nezbytná slivovice.

V Javorníku navíc na začátku září slavili několik významných výročí, 230 let od postavení místního kostela, 260 let od vydání Elsnerova kancionálu a 400 let od posledního vydání Bible kralické. Během oslav se uskutečnily bohoslužby, proběhlo několik zajímavých přednášek i koncert křesťanské rockové kapely Invisible?

Chceme vám také ukázat několik mladých lidí (viz fotka vpravo nahoře), kteří v létě připravili křesťanský hudební NG festival, nebo-li Festival nové generace. Je obdivuhodné, že tu dosti velkou akci připravovala především tato malá skupinka!

Organizační tým javornického hudebního festivalu

Nový kazatel se svou manželkou po přivítání v Javorníku

Takto srdečně vítali domácí nového kazatele

Na fotce zleva vzadu vidíte Jožku Baladu, studenta SŠ Strážnice, který zpívá a hraje na baskytaru v kapele Only His a zároveň má svou kapelu Way to go. Vzadu vpravo je Honza Šimša, student Purkyňova gymnázia ve Strážnici, hudebník - bubeník, který má kapelu Invisible? a je člen sboru ČCE Javorník, kde vede mladé hudebníky. Uprostřed úplně vlevo sedí Magda Kománková, čerstvá maturantka Obchodní akademie ve Veselí nad Moravou, která je také hudebnicí,

hraje, zpívá a na klávesy s kapelou Invisible?, a baví ji angličtina. Vedle ní uprostřed je Sam Kománek, student SOŠ automobilní Kyjov, kytarista a zpěvák skupiny Invisible?, který má kromě hudby ještě jeden nový koníček - včely.

Uprostřed jsou ještě dvě holky, zcela vpravo Darina Malečíková, která pracuje v Brně v Café Práh jako sociální pracovníce, kde pomáhá obsluze kavárny zvládat práci. Vedle ní je s brýlemi na hlavě Klára Pešková, studentka Purkyňova gymnázia Strážnice, která ve sboru ČCE Javorník kromě zpívání vede čajovnu, kam si lidé v neděli po bohoslužbách mohou přijít vypít čaj, kávu a povídat si. Úplně vpředu zprava s vyhrnutými rukávy je Bětka Šimšová, čerstvá absolventka speciální pedagogiky pro předškolní věk na UP PdF Olomouc, která ve ČCE Javorník vede skupinu mládeže a dorostu. Vedle vpředu je Míša Baladová, studentka JAMU Brno, obor muzikálové herectví. Chodí do sboru CASD Veselí nad Moravou, je skvělou sólovou zpěvačkou, zpívá mimo jiné i s kapelou Only His. A poslední informace - festival měl výbornou úroveň!

RB

Velikáni z Hrubé Vrbky

Málokterá obec se může pochlubit tolika významnými osobnostmi jako Hrubá Vrbka, která dala světu profesory, sportovce, muzikanty a dokonce i mučedníka a světce. V sobotu 7. 9. 2013 ožila připomínkou tří z nich: Jožky Kubíka, primáše, který do horňácké muziky zavedl cimbál a jako jediný Rom v České republice má na zemi bustu a ve vesmíru „vlastní“ planetku, Jana Ňorka, který byl vrcholem starobylého muzikantského rodu a s ním spojeného způsobu hudeckého hraní, které obdivoval také prezident T. G. M., a sv. biskupa Gorazda, který obnovil pravoslavnou církev v Československu a po atentátu na Heydricha na sebe vzal vinu za ukrývání parašutistů v pravoslavném chrámu v Praze, po válce mu byl propůjčen řád T. G. M. a pravoslavnou církví byl prohlášen za svatého.

A jak se s připomínkou těchto velikánů vypořádala Hrubá Vrbka? V sobotu dopoledne vyvrcholila tradiční pouť do hrubovrbeckého pravoslavného monastýru a za účasti věřících i představitelů obce zde byla biskupem Jáchymem a dalšími pravoslavnými duchovními sloužena liturgie k uctění památky sv. Gorazda. Odpoledne pak rozezvučel hrubovrbeckou náves druhý ročník Hudeckého dne Jožky Kubíka a Jana Ňorka, kde se kromě místního ženského a mužského sboru a dětského národopisného souboru Krahulíček představili rovněž hudci z okolí: CM Strážničan s primášem Vítězslavem Pálenským, HCM s primášem Liborem Supem, HCM Jožky Staši a HCM Trnečky s primáškou Lenkou Jochovou. Slovem provázal Jiří Miškeřík, který již tradičně připomněl také několik humorných příhod ze života hudců. Vážně i nevázně, tak si Hrubá Vrbka připomněla své legendy.

Text: Pavel Gráf, FOTO: Stanislav Srubjan

Zajímavé povídání o Galuškovi i zámku

Ten uherskoostrožský zámek má hodně zajímavou historii, a to včetně té, která se týká posledních desítek let, říkal jsem si na začátku září, když mou průvodkyní byla paní Věra Hendrychová. Však ji vidíte na snímku, pořízeném právě v zámku – konkrétně ve věži, kde můžete ještě do 29. září navštívit její zajímavou výstavu, věnovanou známému ostrožskému rodákovi Zdeňku Galuškovi, který se proslavil především svými knihami Slovácko sa nesúdí a Slovácko sa súdí. Mimočodem, paní Hendrychová drží na snímku věci, které pan Galuška za svého života nosil a vystupoval s nimi na mnoha estrádách.

Vraťme se ale ještě k zámku, víte například, že ve vrchním patře je řada pokojů, s kterými se v minulosti počítalo jako s ubytováním? A věřili byste, že po zdech je už vedena i elektřina a na dlouhých chodbách nechybí topení? A víte, kdo v zámku v nedávné minulosti bydlel, chtěli byste znát příběhy těchto lidí? To všechno paní Hendrychová ví, stejně jako ví kdejakou drobnost ze života pana Galušky. Však o něm napsala knížečku, kterou si můžete koupit za pár korun v Informačním centru Mikroregionu Ostrožsko hned vedle zámku – stojí za přečtení. Paní Hendrychová by ale měla podle mého názoru začít psát další knížky, protože její znalosti Ostrohu a Ostrožanů jsou ohromné. A navíc zajímavé!

Text a foto: RB

Tato pěkná fotografie Katky Mařákové, na které zachytila školkové ostrožské děti, je ze Slavností Přemysla Otakara II. V Uherském Ostrohu. Nenechte se přitom mýlit kostýmy, Ostroh totiž zcela změnil podobu slavností. Místo historické a divadelní společnosti Memento Mori, která byla u slavností od začátku,

přijeli do Ostrohu herci z ranče v Kostelanech, kteří měli na sobě westernové oblečení. Někteří místní lidé byli touto změnou slavností zaskočení, nicméně westernové odpoledne přilákalo několik desítek dospělých i dětí. Program končil na zámku taneční zábavou se skupinou Eldorado, kde se přítomní také dočkali pravého vrcholu večera – kankánu a přehlídky žen v dobovém prádle. RB

Unikátní výstava panenek

Svět panenek je zvláštní, vždycky, když jsem slyšel o někom, kdo je sbírá, velmi mě zajímalo, kdo to je a jaký je. Proto jsem šel na zámek v Uherském Ostrohu, kde otvírala svou výstavu panenek paní Monika Chmelařová (na snímku drží miminko). Není to výstava jen tak nějaká, je hodně velká, možná největší v České republice - paní Chmelařová na ní ukazuje přes osm stovek panenek!

Zajděte se do 17. listopadu podívat, protože je to zvláštní pocit procházet mezi takovým množstvím tváří a očí, z nichž některé skutečně vypadají jako živé. Jaký je ale člověk, který všechny tyto mi-

minka a mnohé další panenky má doma, denně se jimi obklopuje a dalo by se říci, že do jejich světa tak trošku „utíká“ z našeho světa? Jaká je paní Chmelařová, kdy začala panenky sbírat, proč jich sbírá tak mnoho? Čím více jsem si s ní povídal, tím více bych napsal, že je ze všeho nejvíce citlivou ženskou, které je prostě mezi panenkami dobře a navíc chce díky nim rozdávat radost a potěšení dalším lidem.

Sesbírat tolik panenek, maličkých i pořádně velkých, určitě nebylo jednoduché a hodnota této sbírky je nepochybně dosti velká.

Nijak mě ale nepřekvapilo, že paní Chmelařová nikdy nad touto cenou neuvažovala a nikdy ještě žádnou panenku neprodala. Naopak, několik jich rozdala kamarádkám a jednu dala ve prospěch dobročinné sbírky. Řeknu vám - tak nějak mně to k dobráckému světu paní Chmelařové pasovalo.

Text a foto: RB

Pohledy zpátky: Filipovská instituce fotbalových amatérů - FIFA

Malebné Filipovo údolí a obyvatelé jeho rekreačních chat vzrušila 13. srpna zpráva jednoho z chatařů, že při rekonstrukci střechy našel v podkroví několik krabic plných fotografií, dopisů a textů z osmdesátých let minulého století týkajících se událostí kolem Hozákova poháru. Tento nezávislý turnaj, na který přijížděla vždy v poslední prázdninový víkend do Filipova údolí celá generace mladých lidí z Veselí nad Moravou, Velké nad Veličkou, Strážnice i například z Chvaletic, byl ve své době významným fenoménem regionu. Především svou atmosférou, na moci nezávislou zábavou i velmi kvalitní sportovní úrovní.

Autor objevu, který si přál zůstat v anonymitě – svolil jen ke zveřejnění svých iniciál MP – redakci KSA sdělil: „Moje žena vyučuje dějepis na gymnáziu, tak tuším, jak mohou být ty historické záznamy pro někoho vzácné.“ Stovky ručně psaných dopisů, cyklostylovaná prohlášení, desítky fotografií, vlaječky klubů, které na Filipově Hozákův pohár hrály - AC Žízeň, Turbopěna, Magdon Boys Club Filipov, Hornácká republika, Rumíci, Splav Veselí nad Moravou, Klub vousatých pánů,

Předsednictvo FIFA na fotbalovém hřišti před zahájením druhého ročníku Hozákova poháru v roce 1982: František Rychlík, předseda FIFA Jaroslav Formánek a Vladimír Salčák.

Foto: Zdeněk Imrich

Klub přátel (rest.) Praha, EGO Chvaletice a ABC VVP – to je opravdový doklad doby, ze které dnes nabízíme několik dokumentů a fotografií. „K pochopení celého toho „fotbalového hnutí“ je zajímavé přečíst si pozvánku na druhý ročník Hozákova poháru (turnaje nazvaného podle věhlasné javor-

nické hospody). Ještě dnes mě z toho mrazí v zádech,“ vysvětluje MP, který se domnívá, že cenný archiv ukryl v chatě jeho nedávno zesnulý otec. „Možná si to u něj na chatě schovali kluci z předsednictva, když turnaj v polovině osmdesátých let zanikl,“ přemítá MP.

Hráli na Hozákově poháru:

Bahula Miroslav, Balada Josef, Baránek Antonín, Bartoš Walter, Bednář Roman, Bednář II., Bílek J., Blažek Mirek, Blažek, Botek, Brumla Pavel, Drábek Vladimír, Drlík Slávek, Ďuriš Jan, Formánek Jaroslav, Florian J., Frýdek J., Gajda Antonín, Gajoš Josef, Hala, Hanák Z., Havrda, Hoda František, Hoda René, Hodoňský Ladislav, Holiš Ivan, Hroch V., Hyhlík, Chmela M.K., Imrich Zdeněk, Ivan Luboš, Januba Tomáš, Joe, Jurásek Antonín, Juras J., Klimek František, Králík Jiří, Koláčný Z., Komoň Karel, Kosík Ludvík, Koželuha Vladimír, Krčmář Rudolf, Kučera Josef, Kuryviál J., Lazar Jiří, Lazar Zdeněk, Leitgeb Dušan, Leitgeb Antonín, Lípa František, Marek Petr, Martínek Ladislav, Máslo František, Matyáš Ladislav, Mikéska J., Miklenda Jaroslav, Minařík František, Mlček, Morkus, Munzar František, Nemček Milan, Nováček Jiří, Ondruš Ladislav, Paták, Pecha, Pešek Josef, Pithart, Poledník Saša, Polák Michal, Procházka Bohuslav, Procházka Vlastimil, Procházka Zdeněk, Příleský Z., Pšurný Jiří, Punčochář Josef, Rychlík, Břetislav, Rychlík František, Řičař Jaroslav, Řimák Marcel, Salčák Vladimír, Severa Martin, Severa Lubomír, Sochor V., Sovka Martin, Sovka II., Staněk Zdeněk, Světlík Petr, Symerský Jiří, Šercl Jiří, Šimek Vojtěch, Škodák Martin, Škodák Rostislav, Toman Luboš, Toman II., Trachtulec B., Trachtulec Josef, Trachtulec Vít, Trtek J., Šikal, Šimáček Milan, Šišák Jiří, Vojtěch, Vavříček Jiří, Vařílek Zdeněk, Vránek J., Uhrovič Dalibor, Uříčář Josef, Žakovský J., Žizka František.

Nejlepší hráč historie HP Michal Polák

Foto: Zdeněk Imrich

Zdroj: archiv Filipovské instituce fotbalových amatérů - FIFA

Nástup hráčů. Nejblíže stojí v zástupu tým Hornácké republiky: Martin Severa, Jiří Pšurný, Vladimír Drábek, Petr Marek, ???, Jan Ďuriš a Slávek Drlík.
Foto: Zdeněk Imrich

Plejeři a bafuňáři fotbalových celků, trapeři a lovci pstruhů, příslušníci filipovských etnických skupin, přátelé!

Filipovské údolí je už léta známé urputnými boji mnoha fotbalových mužstev, ve kterých hrají slavné a známé postavy Filipova, Hornácka, Slovácka, Moravy a vůbec celé republiky. Se slzami v očích vzpomínáme na nezapomenutelné týmy AC Žížeň, Turbopěna, Tábor, Veličani a jiné a jiné. Hřiště u tábora pamatuje nespočetné množství fotbalových klání, které byly vlastně vyvrcholením celého filipovského života. Vše vypadalo nesmrtelně, přišel však tragický rok 1979 a poslední zápas na Filipově. Vše utichlo a jen sem tam nějaký pamětník přišel zamáchnout slzu k zarostlému filipovskému „dolíčku“.

Začátkem roku 1981 jsme však dali hlavy dohromady a vznikla geniální myšlenka – uspořádat fotbalový turnaj. Jak vše dále probíhalo, ví snad všichni a koncem léta proběhl první ročník poháru nazvaného symbolicky „Hozákův“. Bylo to vyvrcholení úsilí FIFA o znovuvzkršení tradic, zlatých časů, dob velkých událostí. Pravda – nesešli jsme se všichni, kdož jsme podnikali dnes již legendami opředené akce, kdož jsme vybojovali nejeden velký zápas. Přes tuto skutečnost byl polo-

žen základní kámen k tradici tohoto turnaje a setkání všech, kteří zde u ohňů a v chatách prožili mnoho nezapomenutelných okamžiků. Když jsme FIFA zakládali a zahájili přípravu

vodě) a zastavit jeho tok, ale chtěli jsme, aby všechny ty příhody a příběhy alespoň na chvíli ožily. Myslíme si, že se nám první krok podařil, což ložští účastníci rádi potvrdí. Ku-

Před finalovým utkáním AC Žížeň - Magdon Boys Club Filipov v roce 1984. Vpravo dole v kšiltovce filipovský šerif pan Polák
Foto: Zdeněk Imrich

na I. ročník Hozákova poháru, věděli jsme, že si proti času nejde stoupnout do cesty (jak to s nohama modrýma činí lovci pstruhů proti

rizitou HP 81 je to, že mnoho účastníků tam bylo vůbec poprvé. A je třeba připomínat, jak si je Filipov získal?

Dlouhý rok práce a příprav na další ročník byl opravdu trpělivý. Čeká vás všechny spousta novot a překvapení. Pro všechny, kteří to neví, vychází i několik časopisů. Pod patronací FIFA a MBCF (Magdon Boys Club Filipov) vychází čtrnáctideník Magdon Times (mimochodem vynikající úrovně), dále časopis Turbopěny Vítězství a ještě jeden plátek „Neutral Bild“. Pro zájemce jsou k nahlédnutí u místopředsedy. Tak to by na úvod stačilo. Již víte, kam míříme. Již podruhé si vás dovoluujeme pozvat na konec léta do Filipova údolí. Nejen hráče, trenéry, fanoušky, kteří jste v tomto krásném údolí prožili něco, čemu se říká dnes už vzpomínka.

Sportu zdar a fotbalu taktéž!

Filipovská instituce fotbalových amatérů (FIFA), Javorník 1. června 1982

Druhým dokumentem, který jsme se rozhodli zveřejnit jsou Zákony FIFA a Sportovně kulturní stanovy Hozákova poháru. Je to ručně sešitých několik stran tvrdého papíru. Autor této konečné verze stanov patrně vytvářel své dílo ve volném čase někde v kasárnách, neboť na zadních stranách listin jsou patrná žiletkou vyškrapaná razítka vojenského útvaru V Chebu. Přečtěte si úvodní část Zákonů FIFA.

Zákony FIFA a Sportovně kulturní stanovy Hozákova poháru

a) Filipovská instituce fotbalových amatérů zdržuje ve svých řadách fotbalisty i nefotbalisty celého světa. Fotbalový amatér je člověk, pro něhož není fotbal povoláním.

b) Organizace je zaměřena výhradně na sportovní cíle, zastávající všechna lidská

Utkání Magdon Boys Club Filipov – Turbopěna. Jeden z nejatraktivnějších duelů filipovské historie.
Foto: Zdeněk Imrich

práva, je svobodná a nehlásí se k žádné politické straně. Výsadní území je Filipovo údolí.

c) Má svoji vlajku, své zákony, ústavu, hymnu a slib, ale není členem OSN.

d) Předsednictvo FIFA je neměnné a složené ze tří funkcí: předseda, místopředseda a tajemník. Do předsednictva může být zvolen další člen pouze za souhlasu všech členů. Na místo předsedy, místopředsedy a tajemníka může být zvolena jiná osoba jediné v případě smrti či lékařsky potvrzené nemoci předešlého funkcionáře.

e) Nové zákony a ustanovení musí odhlasovat předsednictvo FIFA.

f) Hlasuje se systémem vítězství hlasů 3:0, 2:1 nebo 2:0. V případě zdržení hlasování jednoho člena předsednictva a tedy stavu 1:1, je dvouhodinová přestávka, ve které

musí každý člen hlasování vypít 4 velké rumy nebo borovičky. Pak se hlasuje znovu. V případě dalšího nerozhodného hlasování se nový zákon odkládá ad acta a projedná se nejdříve za 1 měsíc. Hlasování se musí zúčastnit všichni členové předsednictva FIFA.

g) Členem FIFA se může stát každý člověk zeměkoule, ale také náhodný návštěvník z vesmíru. Členství nesmí být nikomu upíráno a členové FIFA nesmí být vykořisťováni, diskriminováni, vydírání a zneužívání předsednictvem FIFA. Podmínkou ke vstupu do FIFA je účast (přímá i nepřímá) na jakémkoliv ročníku Hozákova poháru a zaplacení jedné borovičky některému členu FIFA.

h) Členové FIFA se schází na nepravidelných schůzích kdekoli, zdraví se pozdravem: „Ať žije Hozákův pohár!“ a z členství jim nevyplývají žádné závazky (placení známek apod.)

Historicky první tým, který se napil vítězství z Hozákova poháru. Před javornickou hospodou: Jaroslav Miklenda, Vít Trachtulec, Josef Pešek, Luboš Ivan a Jaroslav Formánek.

Desítky dalších dokumentů a fotografií čekají ještě na zpracování, věříme, že se nám do redakce KSA ozvou další pamětníci, kteří by pomohli osvětlit kousek zajímavé historie na Horňácku. Jsou to totiž jediné prameny o obyčejném životě lidí žijících svůj svobodný život v socialistickém Československu, které nikdy nemohly zaznamenat kamery či režimem kontrolované noviny. Přestože se členům filipovské instituce fotbalových amatérů podařilo propagovat svůj turnaj – či lépe setkání přátel – na konci srpna i v televizi a třeba v divadelních programech, byli okolím považováni za blázny. Seznam jmen, který je zveřejněn na úvodní straně tohoto článku však napovídá jinou skutečnost.

Jaroslav Junec

Hubaři

Vladimír Pavel Salčák

„Jane, si to ty?“ volal ve vracovském lesi Fanuš Lovecký na Janka Bílkového. „Jak si tady?“ „Vlakem. A ty?“ opáčil Fanuš.

„Také. A kerým jedeš dom? Mě to tady nebaví. Je to vysbírání, všady enom oškrábané spodky,“ nadurděně povídá Jan, kerému nikdo ináč neřekl, než „chytrolín“. To proto, že šeckému rozuměl a do šeckého sa plétl.

„Máš sirku? Kúřil bych jak strhaný a nekde sem sirky vytratil,“ povídá Jan a vytahl z kapsce teplého kabáta neurčitě barvy škatulku Partyzáněk.

„Bár nekúřím, tož sirky bych měl nekde mět, byl sem na hřbitově posvítit stařence,“ povídá Fanuš a začal sa bantovat. Opravdu z kapsce someťáků vytahl sirky. Jan si zapálil a dal si pořádného šluka.

„Že ta to eště baví. Také sem kúřil, ale ráno sem potom chrchlal jak strhaný a došel sem aj na to, že je lepší dat si za ten groš rači pivo. A na to si aj idu a huby ně možú byt ukradené,“ bral sa z lesa ven Fanuš.

„Hergot, počkaj. Idu aj já. Kvůli dvom a eště k temu od slimáků ožraným hříbečkem tu chodím od šesti hodin. Už su nachoděný, že mám nohy až na zádoch. Polévka holt bude bez hříbků. A když sem to téj mojí starěj povídal, že je to po neděli posbírání, tož měla řečí, jak koza bobků. A víš, kdy nám jede vlak?“ ptal sa Jan, smířený s tým, že polévka s malýma kúskama hub bude, ale máčka bude najspeš erteplotvá. Tú míval Jan každý týdeň aspoň jednu. Né, že by ju měl rád. Buď ju měla ráda jeho stará a lebo inačí neuměla. „Včil akorát nevím, ale na nekerý vlak si počkám v bufetě u nádraží. Pivo tam majú. V hubě mám jak v polepšovni a tož nekeré tam ukotím. „Kolik máš?“ ptal sa mezi šlukama Jan.

„Hříbky enom štyry, ale vzal sem aj nejakú holubinku, tož na smaženicu bude. Stará tam šlahne o tři vajca věc a bude zalíceně,“ mudroval Fanuš.

Po chvíli už seděli komót usadění u stolu v bufetě u vracovského nádraží a před sebou každý krigl s pivem.

„Nasypané už máš?“ ptal sa zvědavý Jan.

„Cosi tam je, ale moc toho není. Snáď nejak vydržím. Mám tam eště trochu starěj od loňska,“ povídá Fanuš a zasěj sa napil.

Dopili a poručili si eště jedno.

„Máš mladší nohy, běž sa podívat, kdy nám to jede,“ vyháňal Fanuš Jana do čekárně.

„Dvanáct dvacet tři, máme času dost,“ po chvíli došel „chytrolín“.

Vrchní Ščepán doněsl pivo a enom co si ťukli, došel do bufetu Jožin Šimků, co dělal s „chytrolínem“ na štrece a kerý sa sem kdysi přiženil.

„Co tu chcete, měšťáci, u nás?“ vítal oboch dvoch Jožin.

„Chtěli sme, ale nic nemáte. Seménko na huby ste kdesi prošustrovali a včil vám tady nic neroste,“ nadával Fanuš.

„Ložíme po lesi od rána a je tam kulové s přehazovačkú.“

„Hošánci, seménko opravdu došlo,“ a dal sa velice smít.

„A divíš sa? Já ani né? Měl's tych rob málo? A kde by sa to seménko furt bralo? Nevím, esli umím do tolikati počítat, kolik tych galánek bylo,“ trochu to s tyma počtama Jožinových galánek přeháňal „chytrolín“.

„Jane, a odkdy máš takové chupaté myšlénky? Já sem si dycky myslel, že si prám svatý a ty tak? Já náhodú včil myslím na to hubové seménko, aby's věděl,“ divil sa Janověj řeči Jožin.

„Snáď ně nechceš povídat, že na hříbky je nejaké seménko a že si jich možeš nasadit do zahrádky na záhonek? Tož, to bys ňa pěkně nasral! Tak blbý zas nejsu!“ ohradil sa proti takové řeči „chytrolín“.

„Hošánci, nebudete ně to třeba věřit, ale to je enom na vás. Esli chcete, tož vám neco povykládám. Ale jak povídám, možete a nemusíte ně věřit.“

„Krucí, co to je za histórija?“ vyvalil Fanuš oči.

„Povídaj!“ pobízal ho.

„Ščepáne, hoď sem pivo a možeš sebou vzít aj třech malých rumů,“ volal na hospodského Fanuš.

„Hop tam tajtrlíka,“ zavelel potom Fanuš.

Šeci tře velice ochotně hodili tajtrlíka „za kožu“, zapili pivem a Jožin začal.

„A víte, že sa na to hubové seménko kdysi dávno nacytal... no rači nebudu říkat, kdo to byl. Jeho tata je v Hodoníně kdesi na sekretariátě a mohlo by byt z toho zle,“ tajemno zařečňoval Jožin a otočil sa dozadu, esli není nekdo na blízku. Až v rožku seděli dva strýci a o hubařů žádný zájem nejevili.

„Dělal sem jednu chvíli v autoopravně a došel tam na študentskú prax kluk a včil nevím, esli byl z Vacek nebo Ratěk, ale to je jedno, odkád byl. Ze šeckého byl vyvalený jak troky. To snáď nebylo ani možné, jak ten sa šeckému divil. Kdysi sme v práci vykládali ve svačinu o hubách. Znali ste Janka Zahnašového, né? Co bývali v Chalupkách. On tu dělal chvíli také. Ten, viďa toho nomenklturního jelimánka, naráz povídá: „Víš ty, Jindříšku, že tady na vracovském kotáři byly ve válku plantáže hříbků? Němci

nechali vykácet veliké kuse lesa a oplotili to. Na velice hluboko tam zaorali koňský hnůj a pošťákali to jakýmasi sračkama. Vozili toho do lesa plně auta. Celé ty kuse toho lesa parníma válcama uválali, aby byly rovné jak stůl a secíma mašinama tam potom nasadili pravé hříbky. To byl jeden řádek vedlé druhého a ty mašiny měli tak zeštelované, že sa to nemoselo ani přetrhávat, jak třeba řepa. Hlédali to němečtí vojáci, aby na to ludé nechodili. Tych hříbků bylo obrovské množství, že sa to nevyplácalo sbírat ručně. Odkád si z Rajchu dotahli potom takové mašiny, keré ty hříbky rovnú sekaly na plátky, fíkalý to na auta a ty to vozily do Bzenca na nádraží a tam sa to vagonovalo a lífrovalo do Berlína.“

„Ščepáne, eště třikrát,“ zavolal od stolu Fanuš.

„Neblbni, dyť tu necháš důchod!“ brzdil Fanuš „chytrolín“, kerý byl na tem s korunama velice špatně. Božka, jeho sédmá svátost, kerú vyženil aj s malú Aničkú, ho pěkně držala na uzdě, co sa týká peněz. Šecko mu dokázala spočítat do posledního haléřa. Měl strach, že bude moset poručit aj on a moc mu groše nevycházaly.

„Ale co, jaksi bylo, jaksi bude.“

Ščepán tu byl s rumama v cuku letu.

„A včil budeme pit tak, jak sme pítávali rum na vojné!“ zavelel kuksfíra v záloze Fanuš.

„Uchop zbraň!“ a šeci už držali štamprle v pravěj ruce.

„Bodák styč!“ včil moseli otrčit ukazováček.

„K líci zbraň!“ vyletěl z huby další Fanušův povel.

„Pal!“

Co inšího mohli, než rumajza vykotit.

„Ten tajtrlík sa ně ale pozdává lepší,“ povídá Jožin.

„A kde's to chytil?“

„Moja to dotahla z práce, ale už sa neochůňaj a povídaj, jak to bylo dál.“

„Vy si budete myslet, že si dělám srandu, ale chlapi, to co sem vám povídal o tem Jindříškovi, to je fakt. Kdybych u toho nebyl, tož neuvěřím, že kluk, kerý chodí do školy, može neco takového zežrat. To ale eště nebylo šecko. Peťa Kotáskú, kerému bylo líto, že ve Vracově byly plantáže hříbků tak veliké a u nich na Přívozy byly enom takové lebavé, tož zakontroval:

„U nás to bylo také, ale u nás byly ty skoré hříbky. Byly bělejší a šeci říkali, že sú takové jemnější, fajnovější. Tam to začalo rodit, enom co roztajal snich. Tolik jak tady toho ale nebylo. U nás to sbíraly baby a krájalo sa to v hospodě na sáli a dávalo do papírových škatulí, na kerých bylo napsané velikýma písmenama Hříbky z Přívoza.“

„Furt ale není téj komédie konec. Jindříšek hleděl z jednoho na druhého a spamatovat sa nemohl eště hodnú chvílu po svačině. Ale za hodinu došel za mnú a povídá ně:

„Pane Šimek, a vy víte, kde to roste?“

„Tož, co bych nevěděl, dyť su tady od války.“

„Víte co, já zitra dojedu do práce na motórcu. Že ňa tam zavezete?“ prosil.

„Može byt, není to daleko,“ povídal sem mu a hleděl sem si práce. Ani ňa nenapadlo, že to myslel vážně. Chlapi, on vám na druhý deň rychtik dojel na motórcu. Nedalo sa nic dělat, mosel sem jet. Co bylo dál, to vám neřeknu, enom ten konec. Na druhý deň zasěj na svačině říkám Janovi Zahnašovi:

„Jane, ty si pěkný cigán. Ty plantáže tych hříbků tam už nejsú. Tam sú všady na tych místách enom školky s mladýma stromkama.“

„Jožine, neco ti poradím. Neměl by's tak často chodit do Baráků, lebo si tam ten mozek načisto prochlastáš. A o tem nevíš, že to moseli vykynožit hned po válce, jak to Němci odběhli? Naši lidé si s tým nevěli rady, nevěděli jak to opatrovat. To tam začínalo degenerovat a dorústat obrovských rozměrů a hrozila katastrofa. Bylo toho plné noviny. Dojely ze Bzenca tanky a celé ty plantáže pojezdily. Hříby rozmňágali, zem velice hluboko zaorali a eště to potom pošťákali jakýmsi sajrajtem. Smrdělo to, jak když rozpáreš né jedného, ale aspoň sto tchořů.“

„Tož to nevím, já sem byl hned po válce v pohraničí a od téj doby sem tam nebyl. Já mám rači hříbky z krmíka,“ bránil sem sa.

Hospodský mezitým postavil před každého napěněné krígle a Jožin nebyl k zastavení:

„Esli si myslíte, že je konec, tož to teda není. Když sem viděl, že Jindříšek eště nic netuší a šeckému věří, bylo ně ho už aj trochu líto a chtěl sem mu říct pravdu. Vymyslel sem si takovou hňupovinu, že to moselo napadnút aj malé děcko, že to nemože byt pravda. Povídám mu: Víš, Indro, tá mašina vypádala jak obyčejná škatula. Trčalo z ní takové zahnuté kosisko, špiců dopředu a to kosisko řezalo ty hříbky na plátky.“

Jan Zahnaš si enom tak zakrútil na čele prstem a povídá:

„Indro, nevěř mu, Jožin kecá. Tá mašina teda vypádala opravdu jak nějaká škatula, ale to kosisko k posledku bylo ale špiců dozadu.“

A po chvíli, když nikdo nic neříkal, povídá:

„Jezdilo sa ale cúfačky! A abyste si nemysleli, že sem vám kecal, tož, ... „ a zavolal na vrchního:

„Ščepáne, třikrát rumajzla!“

Stalo sa a v bufetě bylo načisto dobře.

„Aj ste neco našli? Pochvalte sa!“

„Ale dohromady nic,“ mávl rukú Fanuš a vytahl z pod stola košík s hubama.

„A co to tam máš za dreky, dyť sa z toho možeš otrávit, vyhod' to!“ vyhlkl ze sebe Jožin, uvidě ve Fanušově košíku takové huby, keré sa hříbkem ani trochu nepodobaly.

„Enom sa neboj. Já su, kamaráde, rád na světě a trávit sa nechcu. Za ty roky, co na huby chodím, sem sa už tak vycvičil, že včil beru z lesa pomáli každú hubu, když hříbky nejsú. Já bez hub z lesa nejdu. A víte, že nekeré sú opravdu lepší jak hříbky? Ale povím vám neco, co sa ně před pár rokama stalo,“ utřel si, jak bylo jeho zvykem, levú rukú krígl, dal si hlta, utřel si hubu a spustil:

„Pamatuju si velice dobře, jak na Zbrodru postávaly kopaničářky odkádsi z Vrbovců a na travnicách měly rozložené hromádky s hubama. Věčinu to byly pravda hříbky. Ty věci byly rozřezané, aby bylo vidět, že nejsú červivé. Na hromádkách tam mívaly aj kuřátka a k podzimku také václavky. Tedy sa na huby nejzdilo, jak včil. Nebyl na to čas. Měl sem huby rád a pomáli sem sa aj modlil, aby maminka koupili o hromádku věc. Abych pravdu řekl, moc ňa také rozčilovalo, když sem sa v bárjakých novinách dočítával, že né enom hříbky, ale aj ostatní huby sú jedlé a že nekeré sú aj chutnější než hříbky. Vypravil sem sa teda jednú na ně, už co sem byl ženatý. Vzal sem si doma takový šikovný košík z olúpaného prútí, do kapce krívak-rybičku a hybaj přes Velkú a Javorník na Vrbovce. Zalézal sem do lesa a jak sem uviděl hubu, opatrně sem ju odřezal, očistil a pomalučky, aby sa nepomňágala s druhýma, položil sem ju do košíka. Všelíjakých hub bylo v lesi dost, a tož košík sa pomalučky plnil. O hříbka sem šak ani nezavadil.“

V rádiu zatutkalo dvanáct hodin a enom co to v rádiu dotutkalo, odjížděl k Veselú motorák. „Jane, šak říkal's, že jede až dvanáct dvacet tří!“ vyletěl na „chytrolína“ Fanuš.

„Dvanáct dvacet tří jede na Kyjov a né do Veselé. Ten jede akorát o dvanásti. Mosel's sa přehlédnút. Ve Bzenci sa křižujú a druhý vám jede až ke třetí hodině,“ podával informace štrekant Jožin, kerý měl jízdní řád v malíčku.

„Ščepáne, na Jana eště třikrát tajtrlíka, aby sa mu protřely oči, baranovi,“ volal na hospodského Fanuš.

„Tož já už su pomáli na konci a času máme do aleluja. A co budeme do tych třech hodin dělat?“

„Víš co, Fanušu? Dopověz to teda a zajdeme sa podívat do Baráků do sklepa. Třeba chytne akorát burčák.“

„Tož teda honem, ať nepropasem, kdyby to bylo na špici,“ povídá Fanuš.

„Kde sem přestal? Ja, už vím. Košík byl skoro plný a tož sem sa pomáli bral z lesa a mířil sem do hospody. V každé hospodě, jak istě víte, sa né enomže dělajú dějiny, tam sa také dovíte, jaká měla byt zestava na nedělní mistrák, kdo s kým drží a šecker ostatní. Říkal sem si, že třeba cestú potkám nějakú rožkatú tetičku, jak sme říkali kopaničářkám podlé toho, že chodily v krojách a šátky měly uvázané na rožky. Po cestě do hospody sem šak žádnú nepotkal, ale štěstí sem měl. V hospodě kromě hospodského seděli jeden takový strýček, jak dyby jich akorát včil dovězli z téj maďarské pusty. Takový byli sedlý a fúsa měli enom s něma zapráskat a kúřili fajku. Ten strýček ňa ale moc nezajímali, spěš sem sa natěšil, že u pultu stáli rožkatá tetička a akorát jak sem tam vcházel, šupli do sebe velikú zelenú. Ej, to moseli byt dobrá tetička!“

„Mám vyhráté, trefil sem na pravú, říkal sem si v duchu a šel sem hned k ním. Pěkně sem pozdravil a hned na to povídám: Tetičko, vy istě rozumíte hubám. Možete ně říct, keré sú jedlé a jak sa menujú? Tetička ně uchytili košík a vyletěli před hospodu, lebo v hospodě kór moc světla nebylo. Ten maďarský strýček pukali z fajky, jak kdyby jím od toho platili a hospoda byla zadýmená až po samý vrch. Strýček si zasěj pukli a hned sa ně ptali: A odkáď ste? Už sem jím to nestačil povědět. Tetička před hospodú začali piščat jak siréna a bylo veliké štěstí, že rozšlapali na cimp campr enom huby. Do poslední mrtě! Košík našťestí nechali na pokoji. Šecker ně bylo v ten moment jasné. Smaženica dneskaj nebude a vím o hubách akorát takové hovno, jak sem věděl. Ten strýček pukli zasěj z fajky a jak dyby sa nic nestalo, pokývali hlavú a velice múdro zařečnovali pěkně po slovensky: „Takové huby je nejlepší jest v piatok!“

„A proč v pátek?“ ptal sem sa, ani trochu nepotěšený tým, co sa odehrálo před hospodú.

„Protože v nedeľu bývajú odjakživa, pán velkomožný, najkrajší pohreby!“

Burčák v Barákoch neměl v to pondělí chybú. Byl ten deň akorát na špičce a Fanuš s „chytrolínem“ jeli dom až devátým.

Snad každé, i to sebenudnější soukromé fotoalbum skrývá snímky, které nám náhle za obligátními pózami před aparátem zpřítomní všechno kouzlo, tajemství i bezděčný humor, všechnu překvapivou lidskou skutečnost někdejších společností, výletů, horkých prázdninových odpolední či pošetilých večírků... Stačí k tomu někdy málo: vybledlá, jakoby sluncem vyrudlá fotografie nám náhle vnukne nový, objevný „pozorovací úhel“ stejně jako groteskní detail dobové módy nebo nestvůrný objekt či figuru... A skupinka čekajících hostů před víkendovou chatou nebo žertovný záběr z dávného večírku nabývají prostřednictvím imaginace opět nevypočitatelnou dramatickostí, groteskností či jímavostí lidských pošetilostí a katastrof, jež měly za žertovným nebo důstojným klíše snímku zůstat skryty. Dnes ale přinášíme fotografie novináře Josefa Imricha, které pořídil v 70. letech ve Veselí nad Moravou v místech, kde dnes stojí část města Chaloupky. Chaloupky tam kdysi opravdu stávaly. Spoušť Imrichova aparátu cvakala v okamžicích, kdy toto místo odcházelo do historie.

Josef Imrich se narodil se před jednaosmdesáti lety - 8. srpna 1932 v Prušánkách na Hodonínsku, zemřel 16. listopadu 1993 ve Veselí nad Moravou. Po vystudování Střední průmyslové školy textilní v Prostějově pracoval ve Slezanu ve Veselí nad Moravou. Už v této době se stává dopisovatelem Mladé fronty, Rovnosti a Slovácka, kde později působil jako redaktor. Na počátku šedesátých let založil v Hodoníně spolu s dalšími přáteli - fotografy Antonínem Pánkem, Jaromírem Dostálem, Janem Herzánem a Antonínem Večeřou fotografickou skupinu IMPULS, se kterou vystavoval v tuzemsku i v zahraničí. Protože byl novinář, žánrově mu byla nejbližší fotografická reportáž. Významnou částí jeho tvorby byly ale i portréty a krajina. Za své fotografie získal Josef Imrich nespočet ocenění a uznání z našich vrcholných i mezinárodních výstav a soutěží. Práci novináře v redakci Slovácka však musel opustit z politických důvodů v roce 1971. Novou práci našel v propagačním oddělení velické Kordárny. Koupil starou chalupu na Kopánkách v Javorníku, která se stala místem setkávání s přáteli, se sousedy i starousedlíky.

Nevídané – Lhota hraje v hokejové soutěži!

Že nejsou v Ostrožské Lhotě koleje a že tady takřka nikdy nebyl led (s výjimkou toho na potoku), to ví asi v našem regionu každý. Kolejí se v této vesnici asi nedočkájí nikdy, ovšem s tím ledem to už tak jisté není. Na fotce totiž můžete vidět historicky první hokejové mužstvo Ostrožské Lhoty, které dokonce hraje amatérskou hokejovou ligu! Jak vidíte, nejde o žádný aprílový žert a my se můžeme těšit, co se z tohoto lhotského překvapení nakonec vyklubuje. Snad ale fotbal zůstane ve Lhotě sportem číslo 1, byť tady bohužel nyní nezažívá nijak dobré časy – držíme palce všem, kteří se snaží místnímu fotbalu pomoci! Pokud chcete fandit hokejistům, chodte za nimi na zimní stadion v Uherském Ostrohu a sledujte jejich stránky <http://hcostrozskalhota.717.cz>.

Text: RB, FOTO: Dušan Dufka

Historicky první soutěžní tým Ostrožské Lhoty - HC Ostrožská Lhota. Horní řada zleva : Svatopluk Žajdlík, Roman Gábr, Ján Štefka, Jaroslav Hájek, Michal Bachan, Jaroslav Zelený, Richard Dominik, Jiří Haláč, Jiří Dominik, René Hamrla, Zbyněk Šícha, Michal Moštěk, Jiří Jurčeka, Josef Havlík. Spodní řada zleva: Josef Fojtík, Bohuslav Pavlas, Ondřej Šuránek (C), Martin Hubík, Juraj Jenčo, Dalibor Gabriel, Miroslav Dominik.

Posádka mikroregionu jela po roce dračí lodě – brala cenu útěchy

Čtvrtý ročník závodu dračích lodí má za sebou posádka Mikroregionu Ostrožsko na Kunovské tabuli. V závodě na 200 metrů v kategorii firemních a amatérských posádek O pohár starosty Ostrožské Nové Vsi - FUN skončila loď mikroregionu ve své

kategorii jako poslední. Manažerka mikroregionu Jana Bujáková po zkušenostech z předešlých ročníků neměla před závodem přehnané cíle. „Naše ambice jsou kolem jedenáctého místa, nemáme moc natrénováno,“ prohlásila před startem.

Přesně polovinu posádky tvořily ženy, což byl rekord ze všech účastníků tradičního závodu.

Všiml si toho i hlasatel celého klání Vít Pjajčík. „Mikroregion nasadil jedenáct bab, to je neuvěřitelné číslo, ale na další postup to příliš nevypadá,“ odhadl zcela přesně po prvním rozjízďce. „Zvolili jsme příliš rychlé tempo a nedotahovali pádla,“ hledala příčiny neúspěchu Jana Bujáková. Druhá rozjízďka dopadla pro loď podobně – skončila na nepostupovém místě.

Ani výsledek celého závodu nepokazil posádce v parádních modrých dresech dobrou náladu. Starosta Ostrožské Nové Vsi a patron celé akce Stanislav Tureček, který také spoludotvářel posádku, věnoval pro loď cenu útěchy. „Už při minulých závodech jsem slíbil speciální cenu pro posádku, která bude mít nejvíc žen,“ oznámil po závodech a vytáhl flašku šampaňského.

Poděkování a velký respekt rozhodně patří všem ženám a dívkám, které se nezáleky daleko silnější konkurence a statečně se praly o nejlepší umístění posádky Mikroregionu Ostrožsko. Jenom pro pořádek vítězem kategorií se stala posádka Hotelu u Lázní z Ostrožské Nové Vsi. **Stanislav Dufka**

Osádka lodí Mikroregionu Ostrožsko

Horní řada zleva: Stanislav Tureček, Tomáš Margetík, Ivan Klauda, Antonín Korta, Pavel Soška, David Pavlíček

Prostřední řada zleva: Renata Šilhavá, Andrea Knedlíková, Jaroslav Miklenda, Eva Andrášková, Lenka Haláčová, Hana Příleská, Liběna Hendrychová, Martina Haláčová, Jara Zajíc, Vladimír Vyskočil

Spodní řada zleva: Miroslav Haláč, Jolana Andrášková, Magda Blahová, Jana Bujáková, Eva Zajícová, Bronislava Hájková, Jarka Miklíčková, Stanislav Dufka. Foto: Jara Štěpán

Řekli si, že zkusí maratón – a tak ho uběhli. Nebyl jediný

Tomáš Horák z Hluku vypráví o svém běhání i zvláštním koníčku

Pokud mluvíte s Tomášem Horákem, tak vám doporučuji raději sedět. Měří 201 centimetrů a při delší debatě by vás mohlo bolet za krkem. My jsme seděli v klubovně hlukých fotbalistů po jednom jarním zápase béčka, za které Tomáš hraje. Mimo to, že je aktivním fotbalistou, je také jeden ze zakládajících členů a šéf oddílu canyoningu (čte se kaňonink) v Hluku, který byl založen na podzim v roce 2011.

A co, že to ten canyoning vlastně je? „Postup nějakou soutěskou shora dolů. Jedná se o horské řeky a potoky. Je tam skákání do ledové vody, slaňování, plavání a protahování se různými soutěskami,“ vysvětluje Tomáš. Také vás zajímá, jak se stalo, že právě v Hluku založila parta nadšenců oddíl s tímto adrenalinovým sportem? Navíc když v Česku není jediný kaňon, který by se dal zdolávat. „Nakazil mě kolega z práce, před pár lety přišla řeč na Slovinsko, tvrdil, že je to ideální stát pro canyoning. Tehdy jsou vůbec netušil, o co jde. Lákalo nás to s kamarády vyzkoušet. Vydali jsme se tam přes jednu agenturu, chytilo nás to tak, že jsem založili oddíl. Od té doby jezdíme každý rok na několik prodloužených víkendů, nejvíce právě do Slovinska.“ přibližuje začátky předseda oddílu.

Ale nejenom Slovinsko, ale třeba italská Sicílie, Bosna a Hercegovina, Gruzie nebo zimní kemp v rakouských Alpách. To je náplň akcí členů nejmladšího oddílu v TJ Spartak Hluk.

Vsadili se, že uběhnou maratón pod čtyři hodiny

Před rokem se jeho tři členové dokonce zúčastnili mezinárodního Volkswagen maratónu v Praze. Jak už to u takových akcí bývá, tak nápad postavit se na startovní čáru u této uznávané a vysoce prestižní akce přišel naprosto neplánovaně. „Bylo to pozdě večer a samozřejmě u piva,“ směje se Tomáš Horák a rozvádí první myšlenku na dálkový běh. „Ženíl se náš kamarád Honza Machala. Vsadili jsme se společně s bráchou a Pavlem Šafaříkem, že uběhneme maratón pod čtyři

hodiny. Pavel se zranil, tak jsme přemluvili Ondru Machalu.“

A proč se rozhodli zrovna pro nejslavnější maratón v Česku? „Chtěli jsme, aby to mělo kulturu a všechno bylo oficiální,“ vysvětluje Tomáš Horák.

Od myšlenky ke startu měli borci z Hluku zhruba půlroční čas na přípravu. Všichni jsou aktivní fotbalisté a k pravidelnému tréninku zbývalo naběhat několik kilometrů navíc. „Týdně to bylo zhruba padesát kilometrů, Ondra Machala se na maratón nepřipravoval vůbec, ale zase každý den trénuje ve Slovácce, takže má pohybu dost,“ dobře ví o kvalitách svého kamaráda Tomáš Horák.

Další události dostaly rychlý spád. Přihláška, zaplacení startovného, vyzvednutí čísla a start maratónu. Tomáš Horák a Ondra Machala mohli být v cíli spokojení. Jejich čas byl dvě minuty pod hranicí, kterou si sami stanovili. „Do cíle jsme doběhli s Ondrou Machalou společně ruku v ruce za 3 hodiny a 58 minut, v průběhu jsme si náš čas hlídali. Bohužel brácha (Zdeněk Horák) měl kolem třicátého kilometru krizi a musel odstoupit.“

Tomáš Horák naopak zvládl celý maratón bez nejmenších problémů. „Byla to velká euforie od startu až do cíle, žádná krize nepřišla,“ pochvaloval si svoji pražskou premiéru a na jaře letošního roku zamířil do hlavního města na svůj druhý ročník. „Letos jsem běžel s Jirkou Strakou z Kunovic, hraje u nás za béčko a má z dálkových běhů zkušenosti. Uběhl jsem to za 3:34:24, ale na 37. kilometru přišla krize. Přestaly jít nohy a přišla bolest hlavy, ale to je na maratónu běžná věc,“

Tomáš Horák společně s dalšími na pražském maratónu

povídá zkušeně Tomáš Horák a pro celou akci měl jenom slova chvály. „Je to obrovský sportovní zážitek, kolem trati je spousta diváků, kteří vás pořád povzbuzují. Na to, že běží přes deset tisíc lidí, tak celé akci není co vytknout. V cíli dostanete diplom, pamětní medaili a pár drobností.“

Pražský maratón nebyl jediným dálkovým během 32 letého sportovce. V loňském roce se zúčastnil společně s Ondřejem Machalou extrémního 88 kilometrového závodu dvoučlenných týmů Beskydská sedmička. Letos v srpnu absolvoval Tomáš Horák s Jirkou Strakou dvoučlenný závod Hostýnská osma. 62 kilometrů v náročném horském terénu zdolali za 8 hodin a 4 minuty. Ve své kategorii skončili na parádním pátém místě. V září si chtějí Beskydskou sedmičku zopakovat.

„Ještě uvažuji o nějakém závodu v říjnu, ale uvidím, až po Hostýnské osmičce,“ plánuje Tomáš Horák, který je v civilu jedním z jednatelem firmy Digilive v Uherském Hradišti. „Zabýváme se prodejem značky Motorola, děláme všechno mimo mobilních telefonů. Čárové kódy, bezdrátové komunikace, kamerové systémy a podobné věci,“ prozrazuje na závěr.

Stanislav Dufka

Jaké byly letošní Ozvěny Horňácka?

Když se podíváte dobře do očí této dívky, všimnete si jejích slziček, které se v její tváři objevily krátce před vystoupením na letošních Ozvěnách Horňácka. Dovolte mi využít tuto fotku k tomu, abych napsal několik málo slov k letošním Ozvěnám Horňácka, jejichž součástí je i putování Cestami suchovských republikánů.

Taneční skupina Rúť inspirující se židovskou kulturou na Ozvěnách Horňácka

Kdybych použil příměr z holčičkou z fotky, napsal bych, že v případě Ozvěn nemáme k „slzičkám“ vůbec žádný důvod. Naopak! Ozvěny se podle mého názoru i názoru řady lidí velmi povedly a byly parádním doplněním Horňáckých slavností, které pocho-pitelně zůstávají pro návštěvníky hlavním tahákem. Potkávám ale stále více lidí, kteří mi říkají, že dokonce Ozvěny Horňácka vyhledávají ještě více než samotné slavnosti.

Když jsem byl v den Ozvěn ráno v Suchově při začátku cesty ctitelů Suchovské republiky, poznal jsem, že jde opravdu o velmi pěknou a netradiční akci, s každým

dalším krokem do kopců a směrem k Velké nad Veličkou, pociťoval člověk z takového putování stále větší zážitek.

Nádherný pohled do okolní krajiny, zastavení s muzikou a občerstvením i dobrý pocit z dojetí do „cíle“, dělají z tohoto setkání něco, co má šanci vydržet hodně dlouho – nebojte se přijít příští rok do Suchova a vydat se na putování!

Samotné Ozvěny Horňácka pro změnu přitahují velmi pestrým (a výbor-ným) výběrem hostů i odlehčenou atmosférou, která není svázána někdy až zbyteč-

Ctitelé Suchovské republiky prochází za zpěvu Suchovem

ně velkou úctou k autoritám, jak to známe z Horňáckých slavností. Nedivme se proto, že letošní moderátorky hlavního večerního programu vůbec neměly kroje, nemluvíly předpisově horňácky a dělaly si tak trochu legraci z babiček, které dbají o naprosto dokonalé správné krojové ustrojení. Ozvěny jsou a mají být jiné než Horňácké, mnohem víc otevřené světu i nefolkloristům, a přesto velmi cenné. Letošní hosté, národopisný soubor Pálava s chorvatskou svatbou, taneční skupina Rúť a muzika Létařáci (ispirované židovstvím), Szélvész Budapešť, Čarovné ostrohy i Diabelské husle byly skvělými hosty! Do toho ještě samozřejmě přičtete horňácké soubory, které potěšily diváky přinejmenším jako hosté.

Poděkujme tedy nakonec všem, kteří se na Ozvěnách Horňácka podíleli a těšme se na rok další – sám jsem velmi zvědavý, jak zajímavý a pestrý program organizátoři připraví.

Text a foto: RB

TONY MUSIC

Kompozice
Konzultace
Produkce

WWW.TONYMUSIC.CZ

Skype: tonybogie
Phone: +420 731 464 896
Email: tony@tonymusic.cz

Marie Zelená opět ukáže návrat k tradicím

Není to tak dávno, co rodačka z Ostrožské Nové Vsi, módní návrhářka Marie Zelená, přivezla do své obce krásnou módní přehlídku, z které odcházeli mnozí lidé velmi spokojeni. Pro ně, ale i pro další máme dobrou zprávu – letos 9. listopadu se Marie Zelená s přehlídkou vrací a kromě jiného ukáže několik nových věcí.

„Přehlídka má opět název Návraty k hodnotám, tentokrát ale bude téma jiné: Cestou krásných měst,“ sdělila sama módní návrhářka s tím, že průvodcem bude známý herec a moderátor Jan Čenský, který uvede například známého houslového virtuosa Jaroslava Svěceného. „Půjde o velký společenský večer s představením reprezentačních šatů pro města a prezentací měst, která se do projektu zapojila a dále nově zapojí,“ dodala a ujistila, že se lidé mohou těšit nejen na módu, ale také krásnou hudbu, hru světla a promítání, kdy se diváci budou moci projít městy, pro které šila modely. Nebude také chybět odpolední charitativní představení, na kterém této novoveské rodačce vždy velmi záleží.

RB

VÍNO HRUŠKA®

Vážené dámy, pánové a příznivci kvalitních vín,
dovolte, abychom Vás tímto pozvali do nově
otevřených prostor penzionu a vinotéky
VÍNO HRUŠKA ve Veselí nad Moravou
na ulici Národních mučedníků.

Přijďte se podívat a ochutnat
"Vino, které chutná."

PO – ČT 8.00 – 21.00
PÁ – SO 8.00 – 24.00
NE 13.00 – 20.00

Na Vaši návštěvu se těší
kolektiv společnosti VÍNO HRUŠKA
www.vinohruska.cz

MIKROREGION OSTOŽSKO

INFORMAČNÍ CENTRUM PŘÍZÁMČÍ V UHERSKÉM OSTROHU

NABÍZÍ LEVNÉ MIMOSEZÓNÍ UBYTOVÁNÍ
VE DVOU APARTMÁNECH

ZA **250** Kč/NOC

PARKOVÁNÍ A INTERNETOVÉ PŘIPOJENÍ ZDARMA
AKCE PLATÍ OD ŘÍJNA 2013 DO BŘEZNA 2014

INFORMAČNÍ CENTRUM PŘÍZÁMČÍ
ZÁMECKÁ 24, 687 24 UHERSKÝ OSTROH
TEL.: +420 572 503 960, MOB.: +420 724 159 213
EMAIL: TIC@OSTROZSKO.CZ

WWW.OSTROZSKO.CZ

Zpravodaj Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko

Projekt Školy pro venkov ●

Další dokončené projekty ●

Poslední podpořené projekty ●

Členové Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko

Nové, místní učebnice, jsou už na školách!

Žáci v našem regionu se můžou učit o svém nejbližším okolí

Šestačky a sedmačky z Lipova měly hodinu rodinné výchovy, ve které si povídaly o společenském životě v Lipově

V minulých číslech našeho časopisu jsme vás pravidelně informovali o jednom z nejznámějších projektů na Ostrožsku a Hornácku, který se týkal nových školních učebnic – svým způsobem unikátních učebnic, protože jsou v nich jen a jen informace z míst, kde žijí žáci základních škol našeho regionu.

Nyní máme pro vás další informace, a jsou to informace nejdůležitější. Hotové učebnice se totiž objevily na školách! Vytisklé, zbrusu nové, voňavé, zabalené a schované v krabíčkách. Pěkný dárek na začátku nového školního roku! Ovšem, po takovém dárku musí následovat očekávaná otázka: co na něj říkají sami žáci, jaký zájem o učebnice mají a co se s učebnicemi děje? Nebudou někde na půdě nebo v přitní té nejposlednější kanceláře? Zajeli jsme se proto za knížkami podívat do školy v Lipově a Uherském Ostrohu.

Podívejte – Škopíci a Maňáci!

„Učebnice máme tady, pojďte se podívat,“ vítal mě na Základní škole v Lipově učitel zeměpisu a přírodopisu Mgr. Tomáš Zajíček a vedl mě do společného vyučování dívek ze šesté a sedmé třídy, které zrovna měly hodinu rodinné výchovy. „Dívky probírají téma společenský život v Lipově, v rámci kterého se s učebnicemi seznamují,“ vysvětloval mi, zatímco já už se dívek ptal, jak se jim líbí a co jim říkají.

Reakce? Ty se mi zdály velmi vstřícné a pozitivní. Některé dívky zaujala například fotka v učebnici, na které jsou zachyceni někteří žáci, rozdělení podle „příslušnosti“ k rodu – v Lipově a Louce je například hodně Škopí-

ků či Maňáků! Další dívky zaujaly informace o místním divadle, její tatínek totiž v tomto divadle hraje. Další dívky zaujaly kroje či podrobnosti o místní přírodě. Jak to vypadá, takovou místní knížku by mohli mít žáci v oblíbě.

„Jsem přesvědčený, že knížky určitě zaujaly,“ podpořil můj optimismus Tomáš Zajíček a začal vyprávět o tom, co následovalo, když se knížky v prvních chvílích objevily ve škole. „Hned, jak jsme je vybalili na hromádku, děvčata si je začala prohlížet a vydržela u toho skoro celou hodinu. Byly překvapeny, že mají vlastně učebnici, podobnou mnoha jiným učebnicím, ovšem s tím rozdílem, že tady v této se píše o tom, co se týká jejich nejbližšího okolí. Že v ní vidí například místní kroje nebo třeba zrovna Škopíkovi a Maňákoví. Fakt je to chytlo a já jsem přesvědčený, že takové

učebnice budou pro ně přínosem," loučil se tento lipovský kantor.

Toto je naše ostrožská lipová alej a Kolébky

Podobná slova jsem slyšel také v Uherském Ostrohu, kde jsem se setkal s ředitelem školy Mgr. Petrem Bělohradem. Právě v jeho ředitelně jsem viděl první část knížek, druhá část knížek už byla ve třídě, konkrétně u žáků čtvrté třídy.

„Nové regionální učebnice jsme zahrnuli do školního vzdělávacího programu naší školy, a podle tohoto programu budeme také látku v učebnici probírat," vysvětloval ředitel a ukazoval detaily tohoto vzdělávacího programu. Z něho vyplývá, že některé kapitoly z učebnice budou probírat žáci prvního stupně v prvouce, vlastivědě a dějepisu, ovšem s tím, že na učebnice se můžou těšit hlavně žáci druhého stupně. Ti si na učebnice „sáhnou“ poměrně často, a to v hodinách dějepisu a přírodopisu.

„Například v přírodopisu budou probírat témata, týkající se celé země, a následně přejdou přímo na přírodu v našem Uherském Ostrohu. Dozví se tam mnoho informací o naší lipové aleji ve směru na Antoníněk nebo

Mladé Lipovjanky s knížkami o Lipovu a Louce

o přírodní rezervaci Kolébky," uvedl Petr Bělohrad. Mimochodem, na zatím posledním ostrožském zastupitelstvu se debatovalo o tom, jestli by se v této aleji neměly některé stromy pokácet.

Nakonec jsem se na obou školách zeptal ještě na návštěvy jejich žáků ve spřátelených školách, které se rovněž tohoto projektu účastní – jde o žáky ze škol na Novohradsku a Podorlicku. „Určitě pro naše žáky měla taková návštěva smysl, část z nich byla na Novohradsku, část Podorlicku. Vezli tam i dárečky, například jsme dělali svíčky nebo jsme sehnali kraslice,

ukázali jsme jim také pásmo našeho kroužku deburjáři. Naopak jsme se mohli podívat na to, jak se například zpracovává vlna," sdělil ředitel uherskoostrožské školy.

Také Tomáš Zajíček mluví o cestě lipovských žáků velmi pochvalně. „My jsme měli hodně možnost poznat na Novohradsku krásnou přírodu, navíc jsme spali v kempu v chatkách uprostřed lesa, což bylo pro žáky i dost dobrodružné. Podle reakcí jsem poznal, že se jim program opravdu líbil, to už si člověk všimne podle toho, jak moc či málo žáci zlobí," dodal s úsměvem Tomáš Zajíček. **RB**

Čtvrtáci z Uherského Ostrohu ukazují učebnice o svém městečku

Seznam podpořených projektů v rámci 10. Výzvy MAS Horňácko a Ostrožsko.

10. Výzva MAS Horňácko a Ostrožsko

- Fiche 1 Podpora cestovního ruchu – ubytování a sport - 225 200,- Kč (1 projekt)
 - Fiche 5 Podpora drobných výrobců místních produktů - 284 200,- Kč (3 projekty)
 - Fiche 6 Podpora zemědělských podnikatelů - 300 500,- Kč (3 projekty)
 - Fiche 7 Podpora drobných podnikatelů - 102 710,- Kč (2 projekty)
- Celková výše poskytnuté dotace: 912 610,- Kč**

Fiche	Žadatel	Název projektu	Místo realizace projektu	Dotace v Kč
1	Dušan Soviš	Přestavba a vybavení penzionu	Blatnice pod Sv. Antonínkem	225164
5	Řeznictví U Kusáků, s.r.o	Dovybavení řeznické dílny-bourárny	Ostrožská Nová Ves	170000
5	Jaroslava Staňková	Pořízení poloautomatické plničky a etiketovačky	Blatnice pod Sv. Antonínkem	60550
5	Ing. Václav Cícha	Mlýnkoodstopkovač	Blatnice pod Sv. Antonínkem	53650
6	Igor Vavřík	Nákup dvourotorového středového shrnovače píce	Hrubá Vrbka	120000
6	Tomáš Cícha	Pořízení mobilní zemědělské techniky	Blatnice pod Sv. Antonínkem	60440
6	Ing. Václav Cícha	Traktor do vinice	Blatnice pod Sv. Antonínkem	120000
7	Iva Vojtková	Realizace kosmetického studia	Ostrožská Nová Ves	57708
7	Josef Havlík	Zvýšení efektivity podnikání	Ostrožská Lhota	45000

Představení dalších úspěšně dokončených projektu přes PRV ČR 2007-2013, osa IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie MAS Horňácko a Ostrožsko. Tentokrát Vám představujeme čtyři úspěšně zrealizované projekty.

Za zvýšení prodejnosti a flexibility produktů „od sv.Antoníčka“ - ŽUSY s.r.o., Boršice u Blatnice

by likérů a absintů. Technologie je založena na macerování ovoce a bylin.

Pořízené technologie:

Kombinovaná tiskárna, laser na rytí do skla, ohřívací a macerovací nádrž, teplovzdušná sušárna s ventilátory a elektrickým topením, síta, vozík pro síta.

CELKOVÉ VÝDAJE: 1 127 688,-Kč, dotace 498 731,- Kč, vlastní zdroje 628 957,- Kč.

Firma ŽUSY s.r.o. zpracovává ovoce do finální formy ovocných destilátů, průtahových pálenek, likérů. Jedná se o přírodní produkty, určené na trh. Jsou to limitované edice v množství řádově od stovky ks po tisíce ks od jednoho druhu. Tvoří doplňkový sortiment k zavedeným majoritním výrobkům.

Projekt byl realizován za účelem dovybavení firmy o technologie, umožňující kvalitní tisk etiket a řezání etiket laserem do skleněných láhví, přímo ovlivní atraktivitu nabízených produktů na trhu. Flexibilita adjustáže umožní mimo jiné získávat další malosériové zakázky od firemní klientely.

Sušárna na ovoce a byliny je pro výrobní činnost firmy ŽUSY s.r.o. klíčová - sušené ovoce a byliny se přidávají do likérů. Nákup ohřívací a macerovací nádrže je nutná z důvodu narůstající výro-

Krojové vybavení folklorního souboru Suchovjan - Suchovjan, o.s.

Projekt občanského sdružení Suchovjan byl zaměřen na zhotovení tradičních krojů z oblasti Hornácka, obce Suchovjan. Občanské sdružení funguje jako místní folklorní soubor, který s přestávkami pracuje od roku 1959. Soubor svou činností udržuje místní tradiční kulturu, prezentuje ji na veřejnosti v rámci svého regionu i mimo něj. Na základě projektu pro činnost souboru vznikne kompletní krojové vybavení ženského (10 ks) i mužského kroje (10 ks) v jeho zimní variantě. Budou tak tradičním způsobem za využití tradičních rukodělných technologií výrobci, kteří ještě dosud tyto techniky ovládají z přírodních materiálů zhotoveny součástky 1. ženského kroje: ručně tkaný rubáč - spodní část kroje, tradičními vzory vyšíváné rukávce, kordulka - vestička s tradiční ornamentální výšivkou, fěrtoch - zadní, ručně skládaná sukně s výšivkou na límci, fěrtúšek - přední sukně s potištěného plátna, boty - vysoké kožené, ručně šité holínky, turecký tištěný, ručně vázaný šátek nebo tradičními vzory vyšíváné šatky, zimními součástkami jsou - soukenný lajbl - kabátek, ručně vyšíváný ornamentální výšivkou, kožich - ručně šitý z tradičních kožešin a zdobený koženými aplikacemi; 2. mužský kroj: tradičními vzory vyšíváná a ručně šitá košile, prucek - vestička s ručně provedenou ornamentální výšivkou, nohavice - soukenné, tradiční výšivkou, tzv. šnůrováním pestře zdobené, pásek na nohavice - kožený, ručně zhotovený, kroužky vybíjený opasek, šáteček do nohavic - ručně hustě vyšíváný, boty - vysoké kožené, ručně šité holínky, klobouk - ručně zhotovený, zimní součástky - kabát soukenný s ručně šitými aplikacemi a ornamentální výšivkou, halena - dlouhý soukenný kabát s ručně tkanými vzory a textilními aplikacemi, kožich - ručně šitý z tradičních kožešin, zdobený koženými aplikacemi.

CELKOVÉ VÝDAJE: 495 600,-Kč, dotace 446 121,- Kč, vlastní zdroje 49 479,- Kč.

Jan Cícha, Blatnice pod Svatým Antonínkem: Nákup zařízení na řízení kvašení a chlazení vína

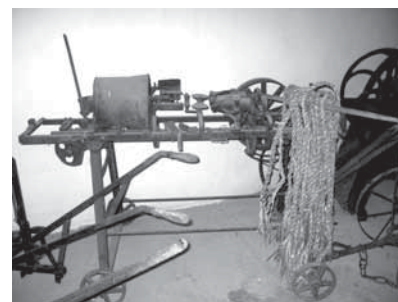

Pan Cícha převzal vinařskou firmu po svém otci. Obhospodařuje v současné době cca 6 ha vinic a hodlá do budoucna svoji firmu zmodernizovat. Smyslem řízeného kvašení je kontrola teploty v průběhu celé fermentace. Vína kvasící při nižších teplotách jsou čistá ve vůni a chuti, harmonická s výraznějším odrůdovým charakterem. Nákupem tohoto zařízení získá Jan Cícha prostředí pro výrobu vín špičkové kvality.

CELKOVÉ VÝDAJE: 290 400,-Kč, dotace 96 000,- Kč, vlastní zdroje 194 400,- Kč.

Jana Tomešková, Hrubá Vrbka: Rekonstrukce stodoly – Expozice

Cílem projektu „Rekonstrukce stodoly – Expozice“ je celkové zrekonstruování historické stodoly a vytvoření nové expozice zemědělských strojů a nástrojů různých řemesel. Před rekonstrukcí se stodola nacházela v havarijním stavu, projekt řešil výstavbu nové sedlové střechy s pálenou krytinou, dostavbu chybějící části budovy s obložení v tradičním stylu za využití místního kamene. Projekt slibuje zachování kulturního dědictví vesnice a vzdělávání mladých lidí v oblasti tradičních řemesel našich předků. Veřejnost se může rovněž zapojit do přispění do sbírky exponátů starých zemědělských strojů a nástrojů.

CELKOVÉ VÝDAJE: 421 202,-Kč, dotace 379 081,- Kč, vlastní zdroje 42 121,- Kč.

PLÁNOVANÉ AKCE - Krajem sv. Antonínka ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2013

UHERSKÝ OSTROH

15. 9. Aristo Quartet – koncertní sál na zámku (18 hod.)
24. 8. – 17. 11. Panenky jako živé – výstava v zámecké galerii
6. 10. Vernisáž výstavy Zdeňka Hudečka (zámecká galerie)
11. 10. – 13. 10. Hody s právem

OSTROŽSKÁ NOVÁ VES

20. 9. Osoby 110. výročí založení Sirnatých lázní (Ostrožská Nová Ves)
27. 9. – 29. 9. Hody s právem

BLATNICE

15. 9. Blatnické vinobraní – průvod od OÚ pod Staré hory v 13.30 hod.

HLUK

22. 9. Výstava ovoce a zeleniny (ČZS na tvrzi)
19. 10. Hubertská mše (16.00, kostel sv. Vavřince)
25. 10. Soutěž v dlabání dýní (17.00, nádvoří tvrze)
26. 10. Moravská filharmonie Olomouc s dirigentem Stanislavem Vavřínkem, houslový virtuos Václav Hudeček a mexický tenorista Rafael Alvaréz (sportovní hala)
31. 10. – 1. 11. Bazar krojů (malý sál na tvrzi)

OSTROŽSKÁ LHOTA

29. 9. Zavírání domku

BLATNIČKA

5. 10. Beseda s fotografem Bohdanem Holomíčkem spojená s výstavou jeho fotografií Ze života Václava Havla (sín Tradiční Slovácka)
19. – 20. 10. Výlov přehrady Blatnička

LIPOV

26. – 27. 10. Hody

VELKÁ NAD VELIČKOU

28. 9. Lidová vypravěči (KD)
26. 10. Hodová přehlídka (KD)

JAVORNÍK

7. 9. – 8. 9. S Biblí a zpěvníkem (nejen) do kostela (Farní sbor ČCE)

VESELÍ NAD MORAVOU

- Do 30. 9. Prohlídka kostela sv. Andělů strážných s průvodcem
8. 9. Den evropského dědictví – den otevřených památek
8. 9. Hrátky v parku Petra Bezruče – tvůrčí dílny, hry a další aktivity pro rodiny s dětmi (14. hod.)
14. 9. Jeden svět IV.: Odvrácená tvář islámu – projekce dokument. filmů (18 hod., foyer kino Morava)
15. 9. – 31. 12. Výstava Chorinští z Ledské (Městské muzeum)
22. 9. Divadlo Na Zábradlí: Pískoviště
4. 10. – 6. 10. Tradiční hody s právem
14. 10. Jiří Stivín a Sám se svým stínem
19. 10. Ludmila Jandová: Malba na papíře z let 1961-1969 – vernisáž výstavy
25. 10. Samson Lenk a Radim Zenkl

LOUKA

15. 9. Přehlídka cimbalových muzik, křest vydané knihy o krojích (KD)
4. 10. – 6. 10. Hody

NOVÁ LHOTA

21. 9. – 22. 9. Hody

Fotoohlédnutí za slavnostmi v Uherském Hradišti

Fotoohlédnutí
za Horňáckými slavnostmi
2013

